by Luv Upadhyaya

पहिलो खुड्किला
a first step
ensimmäinen askel

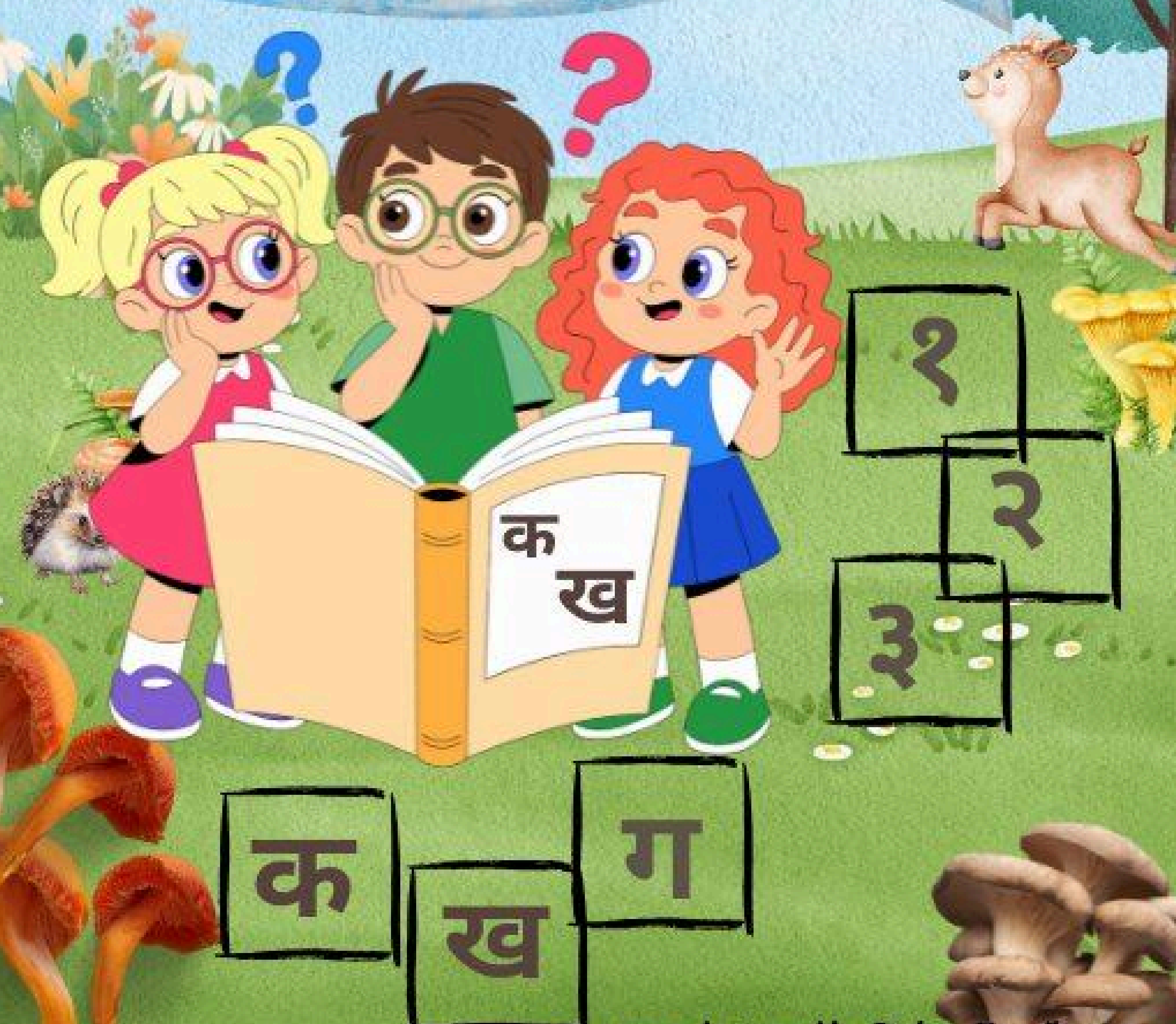

cover designed by Rishan Upadhyaya

पहिलो खुड्किला

परिचय / Introduction / Johdanto

नेपाली: यो पुस्तक ७ बर्ष भन्दा माथीका बालबालिकाहरु जस्ले अङ्ग्रेजी र फिनिस भाषा अलि अलि सिकिसकेका छन, उनीहरुका लागि रमाइला गतिविधिबाट आधारभूत नेपाली अक्षर, शब्द, वाक्य, पढाइ–लेखाइ सिकाउन तयार गरिएको निशुल्क शैक्षिक सामग्री हो।

English: This book is a free educational material designed to teach basic Nepali letters, words, sentences, reading and writing through fun activities for children over 7 years of age who have already learned some English and Finnish.

यस किताबमा प्रयोग भएका सबै चित्रहरु SORA AI paid version बाट बनाइएको हो। All images used in this book were created with the paid version of SORA AI.

पहिलो खुड्किला..2
परिचय / Introductio...2
अध्याय १ / Chapter 1 4
आधारभूत अक्षरलिपि / Alphabets 5
१.१ स्वर (अ–अः) / Vowels 11
१.२ व्यञ्जन (क–क्ष) / Consonants 19
१.२.१ व्यञ्जन अक्षरहरू:Consonant...19
१.२.२ क–वर्ग (ka Group)..21
१.२.३ च–वर्ग (cha Group).. 33
१.२.४ ट–वर्ग (Ta Group)..45
१.२.५ त–वर्ग (ta Group).. 57
१.२.६ प–वर्ग (pa Group)...70
१.२.७ य, र, ल, व (अन्तस्थ वर्ग) (semivowels group)..83
१.२.८ श, ष, स, ह(ऊष्म ध्वनि)(Sibilant / fricative sounds)... 94
१.२.९ क्ष, त्र, ज्ञ संयुक्त व्यञ्जन (Combined Consonants) 104
अध्याय २ / Chapter 2 113
बाह्रखरी.. 113
२. १ क को बाह्रखरी.. 113
२.२ अरु व्यञ्जनहरुको बाह्रखरी...123
अध्याय ३ / Chapter 3 130
३.१ हलन्त (अर्ध व्यञ्जन) (half consonant)...130
अध्याय ४ / Chapter 4...132
४.१ लेखन अभ्यास / writting excercises.. 132
४.२ दुई-अक्षरका शब्द / Two-letter Words 134
अध्याय ५ / Chapter 5 / Luku 5...135
५. १. सर्वनाम , pronouns.. 135
५.२. नेपाली हप्ताका बारहरु , weekdays ,... 139
५.३ रंगहरु , colors,...140
५.४ नेपाली अङ्कहरु , Nepali numbers 141
अध्याय ६ / Chapter 6 144
६.१ सरल कथाहरु.. 144
नेपाली राष्ट्रियगान। Nepali national anthem... 148

अध्याय १ / Chapter 1

आधारभूत अक्षरलिपि / Alphabets

आधारभूत वर्णमालाहरू दुई फरक भागहरूमा विभाजित छन्, स्वर र व्यञ्जन।

Alphabets are divided into two different parts, vowels and consonants.

स्वर (अ–अः) / Vowels

व्यञ्जन (क–ज्ञ) / Consonants

१.१ स्वर (अ–अः) / Vowels

निर्देशन **(Nepali):** यी नेपाली स्वर अक्षर हुन्।

Instructions (English): These are the Nepali vowels.

.

स्वर अक्षरहरू: Vowel:

नेपाली भाषामा १३ वोटा स्वरहरु हुन्छन। (कृपया अभिभावक अथवा शिक्षकले उच्चारण गर्न सिकाउनु होला)

There are 13 vowels in the Nepali language. (Please have your parents or teachers teach you how to pronounce it.)

	pronounciation		pronounciation
अ (a)	(umbrella) (ambrella)	आ (aa)	()
इ (e)	(ink)	ई (ee)	(Reeta)
उ (u)	(uber)	ऊ (uu)	()
ऋ (ṛi)	(risk)	ए (ye)	(escort)
ऐ (ai)		ओ (o)	(oval)
औ (au)	(aura)	अं (aṁ)	(umbrella) (am)
अः (aḥ)			

(some vowels are only used in Nepali language, so the examples of those will be given later).

लेखन अभ्यास / writting excercise

(कृपया अभिभावक अथवा शिक्षकले छुट्टै अभ्यास कापीमा पनि लेख्न सिकाउनु होला।)
(Please have your parents or teachers teach you to write on a separate practice sheet.)
(Pyydä vanhempiasi tai opettajiasi opettamaan sinulle kirjoittamista erilliselle harjoituspaperille.)

अ

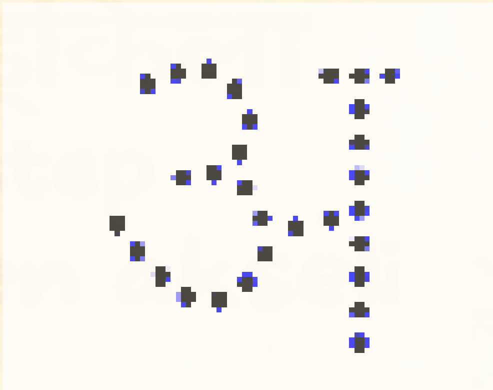

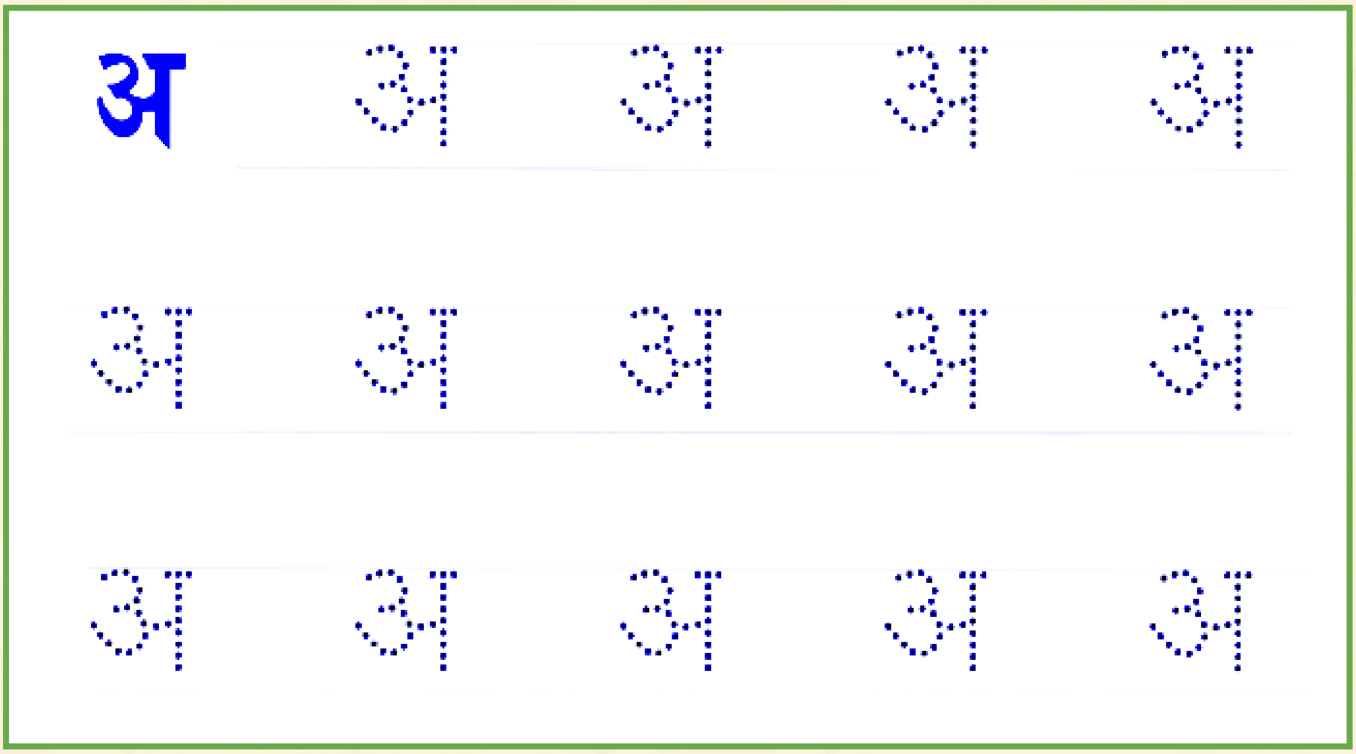

आ

आ

इ

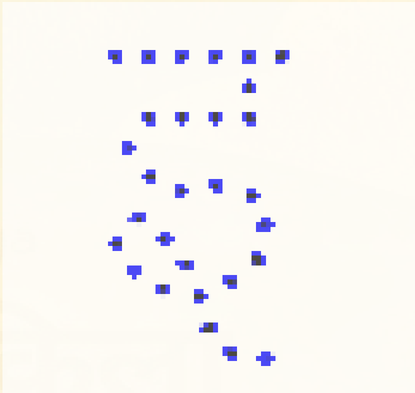

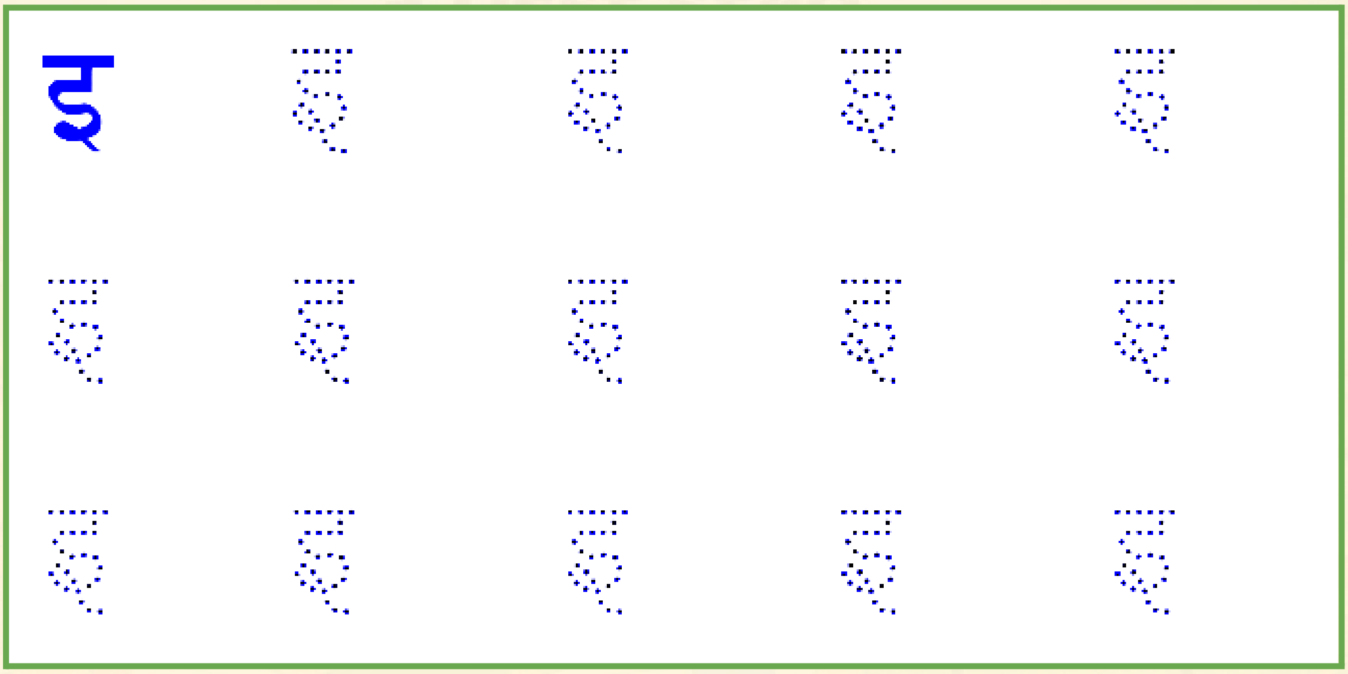

ई

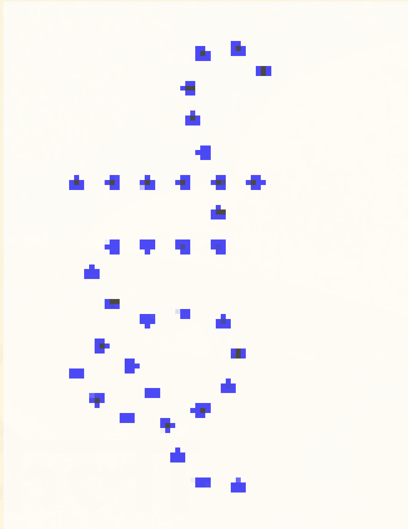

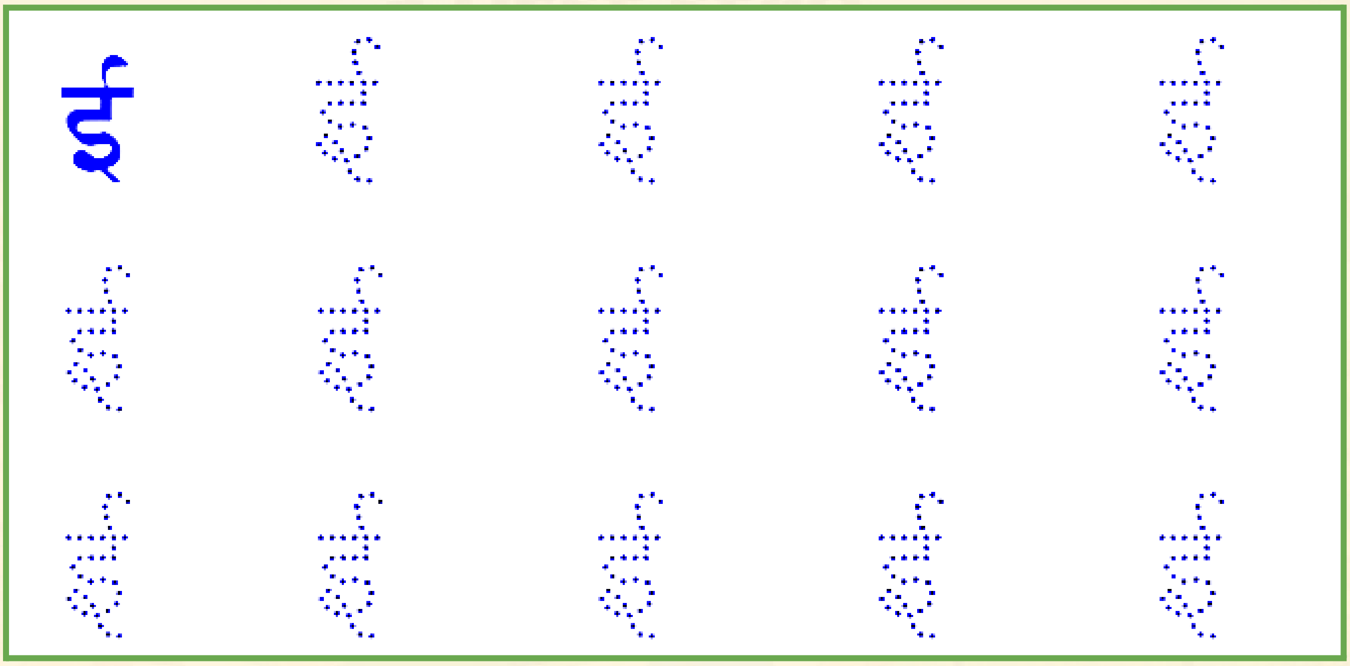

उ

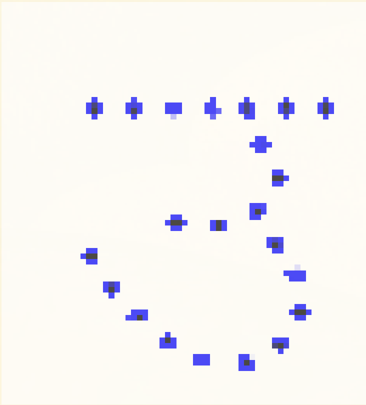

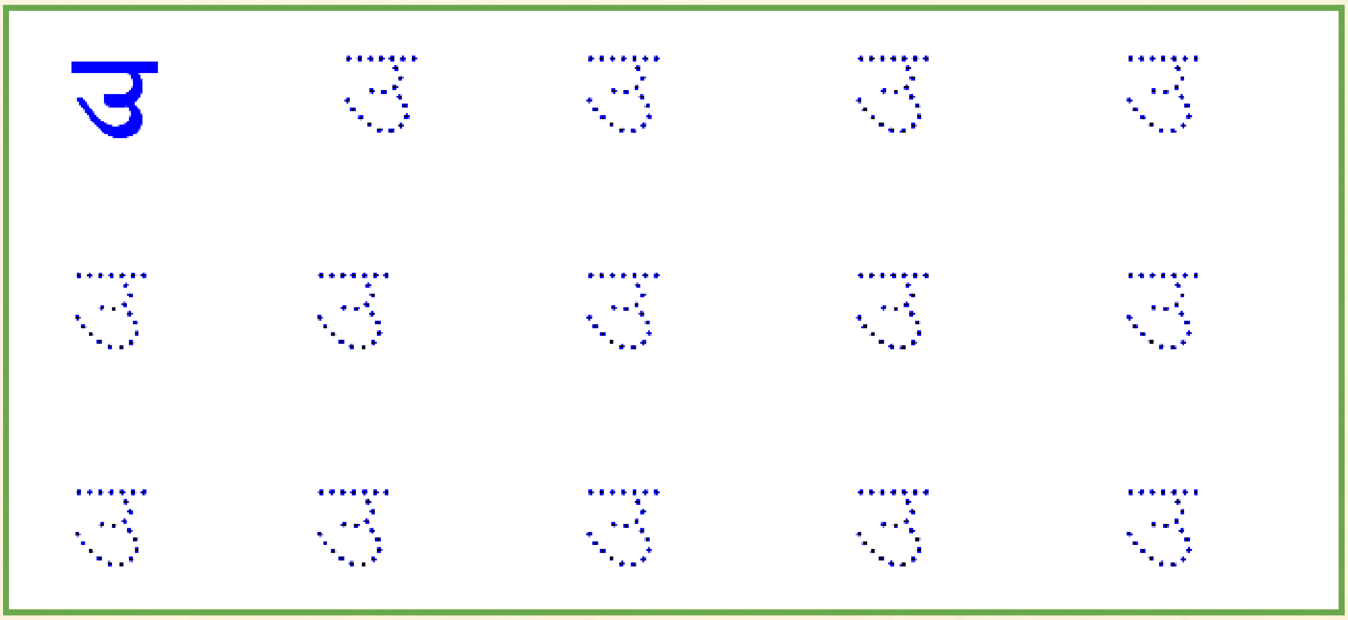

ऊ

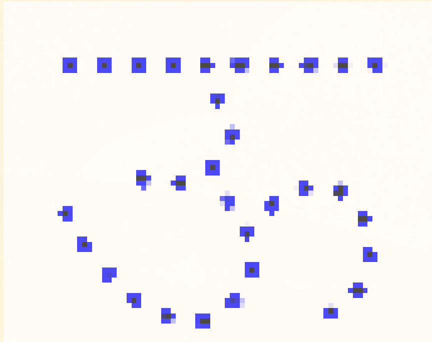

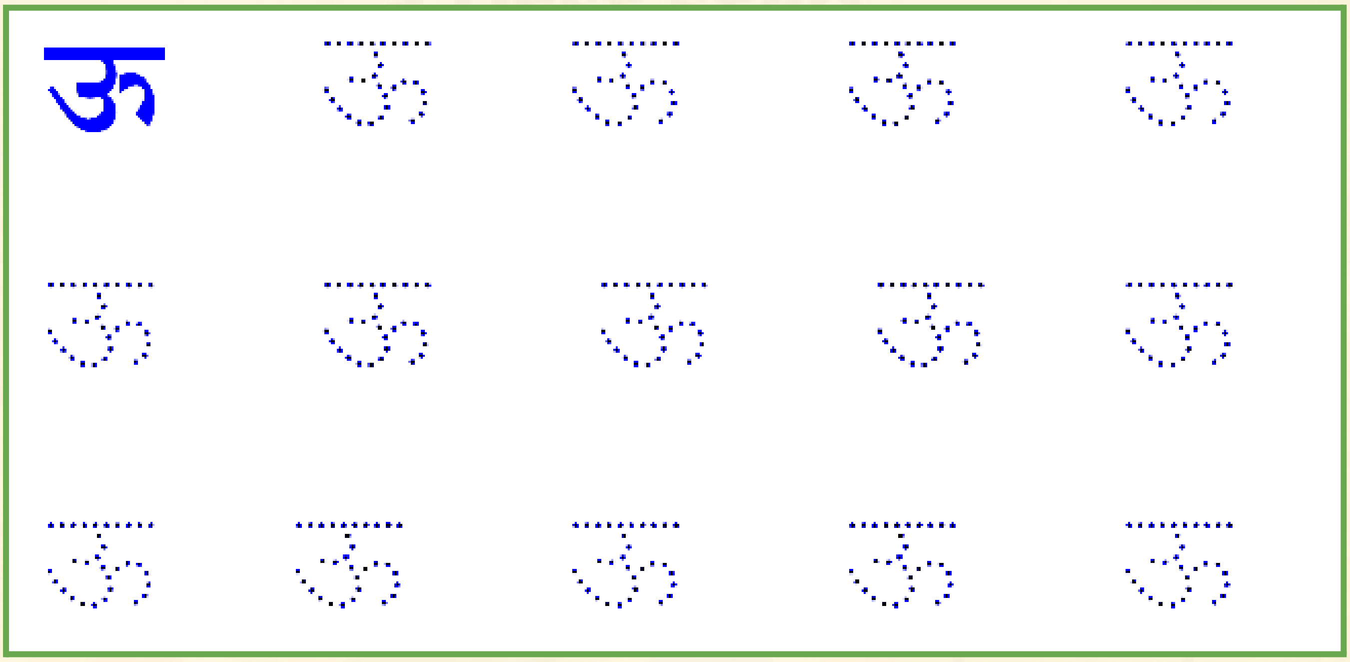

ऋ

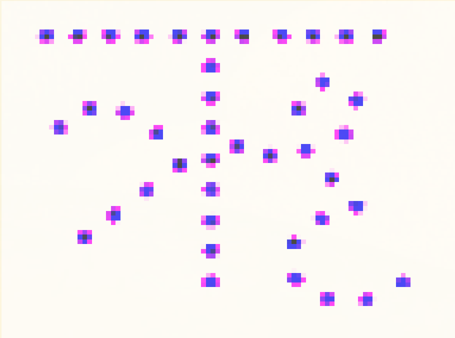

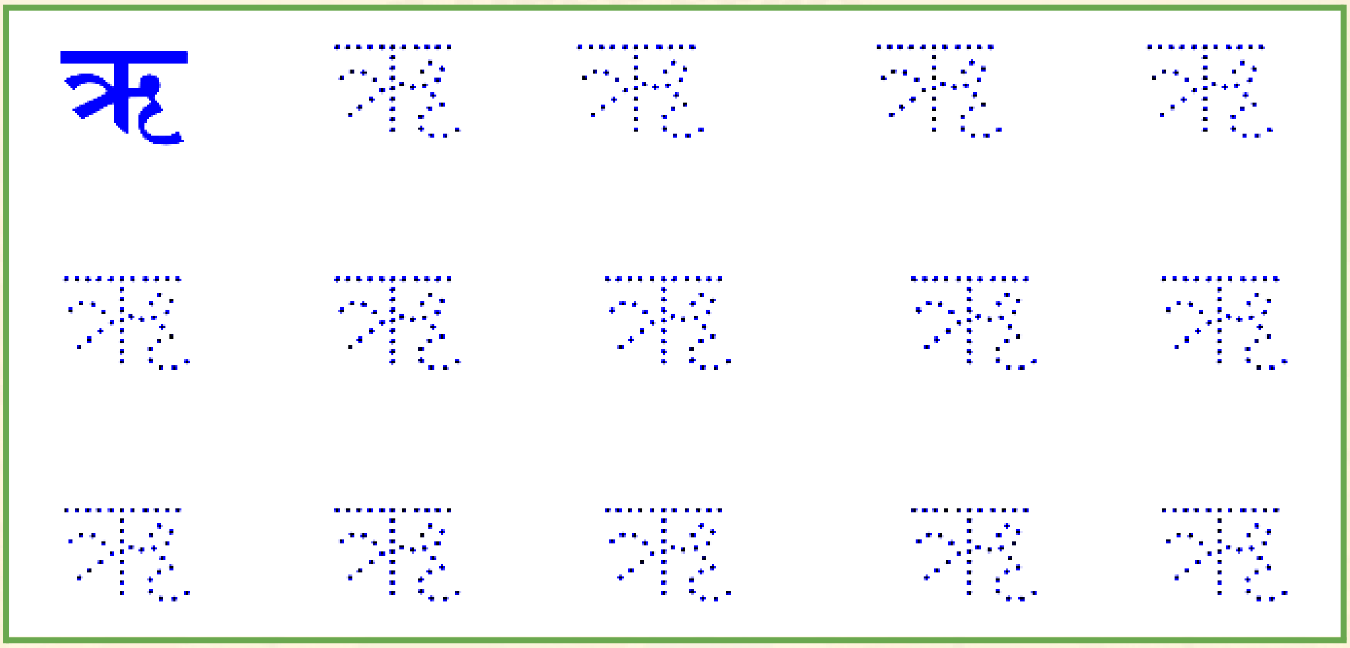

ए

ए

ऐ

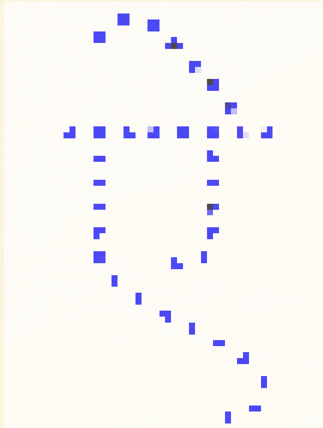

by Luv Upadhyaya
पहिलो खुड्किला

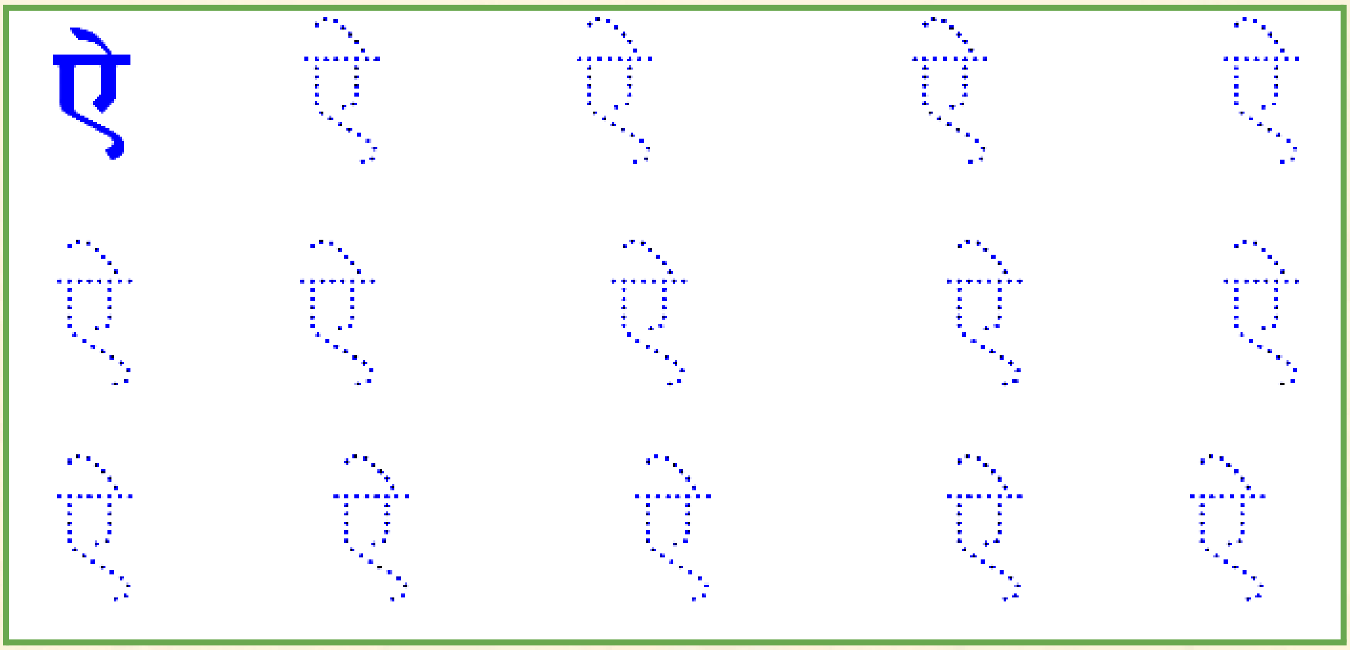

ओ

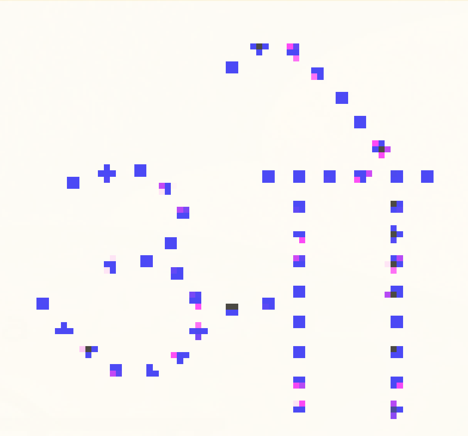

ओ	ओ	ओ	ओ	ओ
ओ	ओ	ओ	ओ	ओ
ओ	ओ	ओ	ओ	ओ

औ

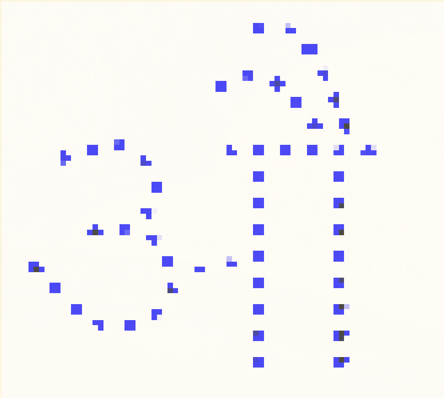

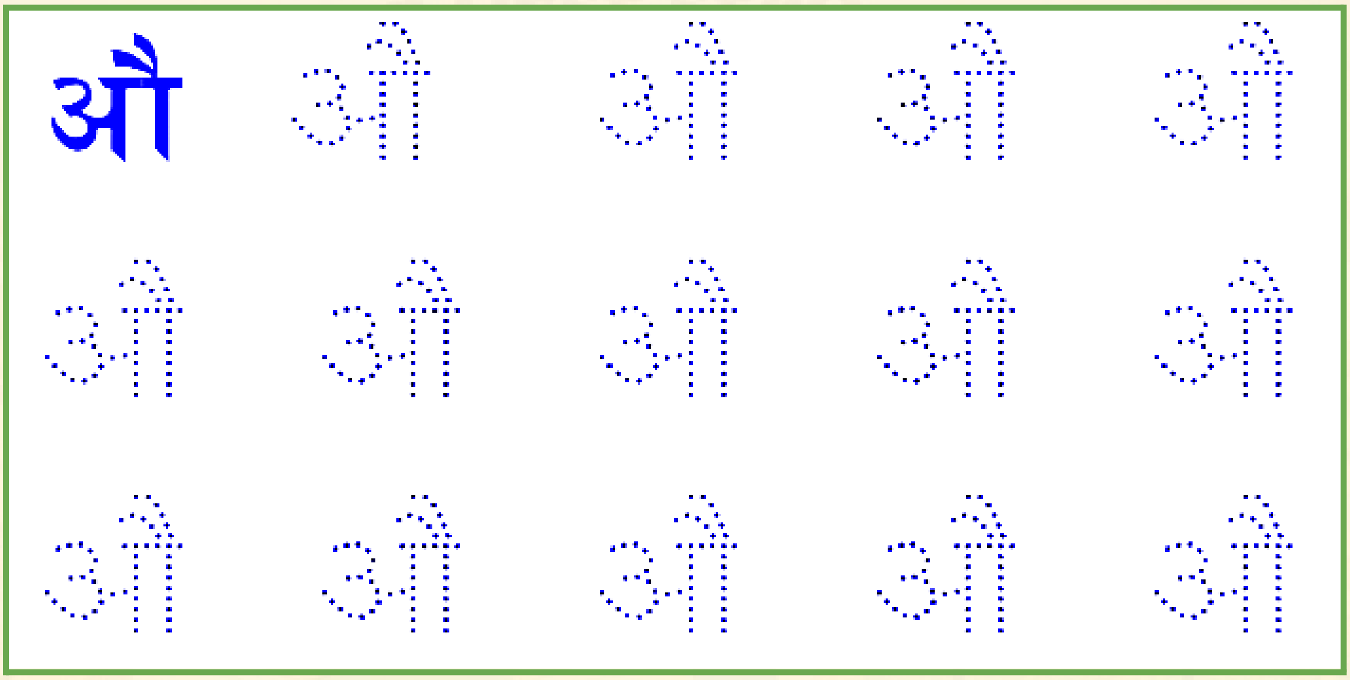

अं

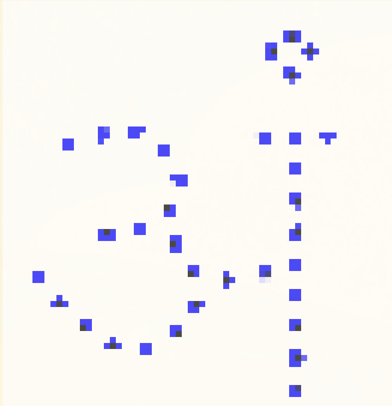

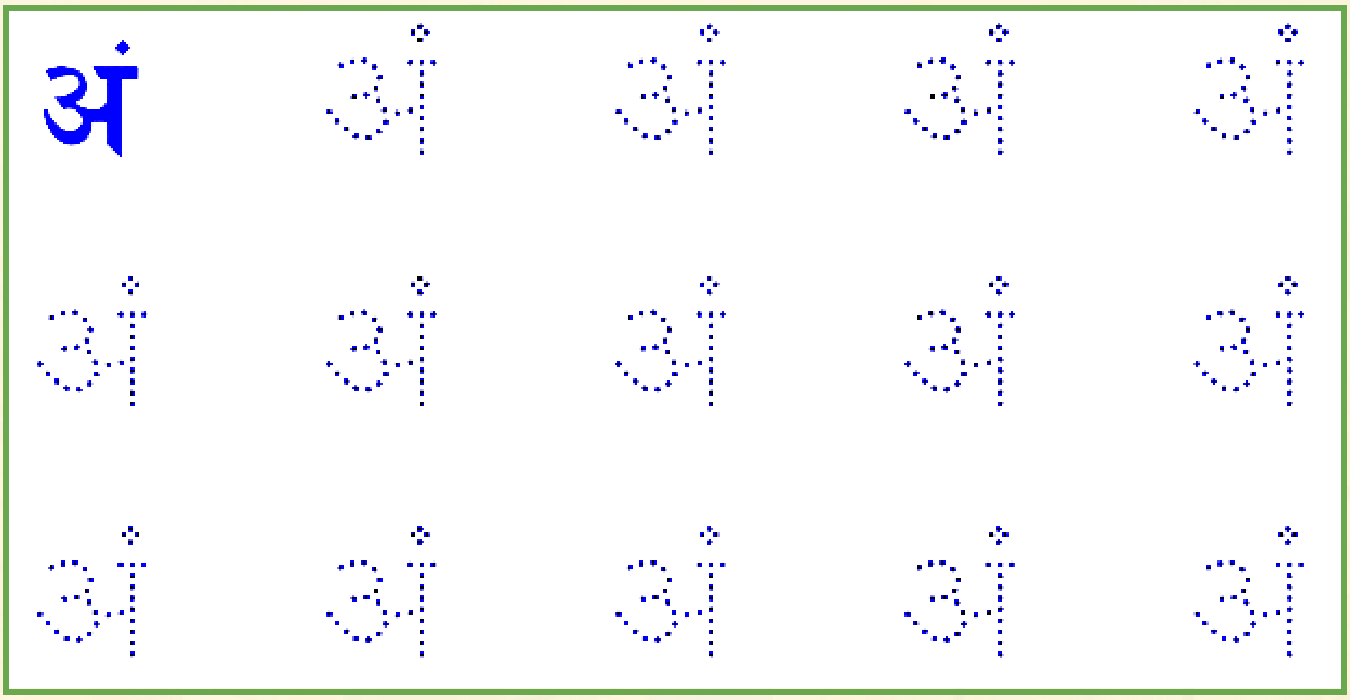

अः

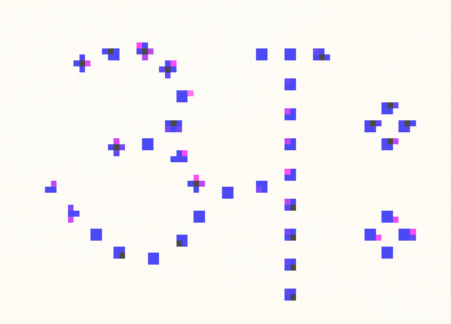

अः	अः	अः	अः	अः
अः	अः	अः	अः	अः
अः	अः	अः	अः	अः

१.२ व्यञ्जन (क–क्ष) / Consonants / Konsonantit

निर्देशन **(Nepali):** यी नेपाली व्यञ्जन अक्षर हुन्।

Instructions (English): These are the Nepali consonant letters.

Ohjeet (Finnish): Nämä ovat nepalin konsonantit.

१.२.१ व्यञ्जन अक्षरहरू:Consonant letters:Konsonanttikirjaimet:

नेपाली भाषामा ३६ ओटा व्यञ्जनहरु हुन्छन्। (कृपया अभिभावक अथवा शिक्षकले उच्चारण गर्न सिकाउनु होला)

There are 36 consonants in the Nepali language.(Please have your parents or teachers teach you how to pronounce it.)

Nepalin kielessä on 36 konsonanttia. (Pyydä vanhempiasi tai opettajiasi opettamaan sinulle, miten se lausutaan.)

क	ख	ग	घ	ङ
ka	kha	ga	gha	nga
च	छ	ज	झ	ञ
cha	chha	ja	jha	nya
ट	ठ	ड	ढ	ण
Ta	Tha	Da	Dha	Anda

त	थ	द	ध	न
ta	tha	da	dha	na
प	फ	ब	भ	म
pa	pha	ba	bha	ma
य	र	ल	व	
ya	ra	la	wa	
श	ष	स	ह	
sha	Sha	sa	ha	
क्ष	त्र	ज्ञ		
ksha	tra	gya		

१.२.२ क–वर्ग (ka Group)

क, ख, ग, घ, ङ

कण्ठ्य ध्वनि — गला/कण्ठबाट निस्कने आवाज।

Guttural sounds — produced from the throat.

by Luv Upadhyaya
पहिलो खुड्किला
a first step
ensimmäinen askel

लेखन अभ्यास / **writting excercise**

(कृपया अभिभावक अथवा शिक्षकले छुट्टै अभ्यास कापीमा पनि लेख्न र पढ्न सिकाउनु होला।)
(Please have your parents or teachers teach you to write and read on a separate practice sheet.)

क **ka**

क   क   क   क

क क क क

क क क क

- ☐ क बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **Ka**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
कलम	Kalam	Pen	
काग	Kaag	Crow	
कुकुर	Kukur	Dog	
कुर्सी	Kursi	Chair	

ख

kha

ख ख ख ख

ख ख ख ख

ख ख ख ख

ख ख ख ख

☐ ख बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **Kha**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
खरायो	Kharaayo	Rabbit	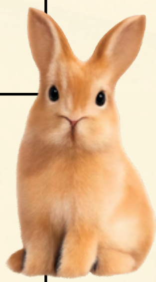
खाना	Khaanaa	Food	
खसी	Khasi	Goat	
खल्ती	Khalti	Pocket	

ग

ga

ग ग ग ग

ग ग ग ग

ग ग ग ग

ग ग ग ग

☐ ग बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **Ga**

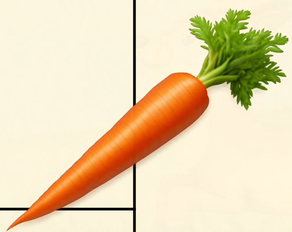

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
गमला	Gamalaa	Flower Pot	
गाई	Gaai	Cow	
गाजर	Gaajar	Carrot	
गाउँ	Gaaun	Village	

घ

gha

घ घ घ घ

घ घ घ घ

घ घ घ घ

घ घ घ घ

☐ घ बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **Gha**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
घर	Ghar	House	
घाम	Gham	Sun	
घडी	Ghadi	Clock	
घोडा	Ghoda	Horse	

ङ nga

ङ ङ ङ ङ

ङ ङ ङ ङ

ङ ङ ङ ङ

“ङ” शब्दको सुरुमा कमै आउँछ, त्यसैले ध्वनि र बीचमा आउने उदाहरणहरु पछि सिकाइने छ , जब शब्द बनाउन सिक्नेछन।

"ङ" rarely occurs at the beginning of words, so examples of sounds and sounds that occur in the middle will be taught when learning to form words.

गृहकार्य / homework / kotiläksy

- ☐ छुट्टै कापीमा क देखि ङ सम्म ५ चोटी लेखेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।
  Write क to ङ five times on a separate piece of paper and show it to your parents.

- ☐ सही उच्चारणसँग वर्णमालाहरू मिलाउनुहोस्।
  Match alphabets with the right pronounciation.

क	Ga
ख	Nga
ग	Kha
घ	Ka
ङ	Gha

माथि देखाइएको चित्रमा क बाट आउने कुराहरु, ख बाट आउने कुराहरु, ग बाट आउने कुराहरु र घ बाट आउने कुराहरुलाई चिनेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।

In the picture above, identify the things coming from क , things coming from ख, things coming from ग , and things coming from घ and show them to your parents.

यी अक्षरहरू फेला पार्नुहोस्, **Find These Letters,**

- क **(ka)**
- ख **(kha)**
- ग **(ga)**
- घ **(gha)**
- ङ **(ṅa)**

क	च	ग	ट	घ
ड	ख	प	ङ	त
म	ज	क	ब	न
घ	ल	र	ख	स
य	ग	व	क	ह

१.२.३ च–वर्ग (Cha Group)

च, छ, ज, झ, ञ

तालव्य ध्वनि — जिब्रो तालुमा छुँदै उच्चारण हुन्छ।

Palatal sounds — tongue touches the hard palate.

च

cha

च च च च

च च च च

च च च च

च च च च

- ☐ च बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **Cha**
- ☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
चरा	Charaa	Bird	
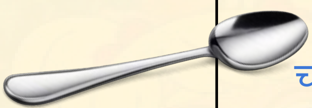 चम्चा	Chamchaa	Spoon	
चर्च	Charch	Church	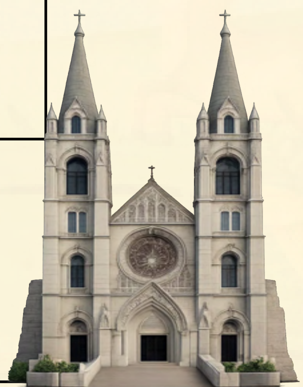
चित्र	Chitra	Picture	

छ chha

छ छ छ छ

छ छ छ छ

छ छ छ छ

छ छ छ छ

☐ छ बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **Chha**

शब्द	उच्चारण **Pronounciation** **Ääntäminen**	**Meaning**	
छाता	**Chhaataa**	**Umbrella**	
छाना	**Chhaanaa**	**Roof**	
छोरी	**Chhori**	**Daughter**	
छोरा	**Chhora**	**Son**	

ज

ja

ज ज ज ज

ज ज ज ज

ज ज ज ज

ज ज ज ज

☐ ज बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **Ja**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
जहाज	Jahaaj	Plane	
जनावर	Janaawar	Animal	
जुत्ता	Juttaa	Shoes	
जंगल	Jangal	Forest	

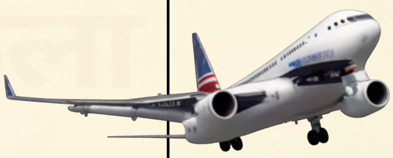

झ jha

झ झ झ झ

झ झ झ झ

झ झ झ झ

झ झ झ झ

☐ झ बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **Jha**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
झरना	Jharanaa	Waterfall	
झोला	jhola	Bag	
झन्डा	Jhandaa	Flag	
झ्याल	Jhyaal	Window	

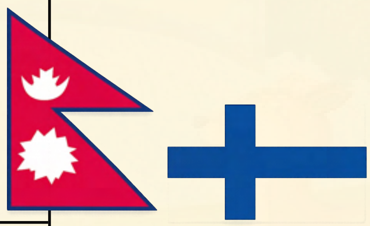

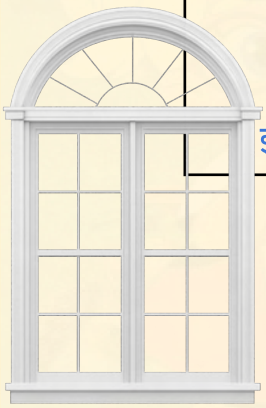

ञ

nya

ञ ञ ञ ञ

ञ ञ ञ ञ

ञ ञ ञ ञ

“ञ” शब्दको सुरुमा कमै आउँछ, त्यसैले ध्वनि र बीचमा आउने उदाहरणहरु सिकाइने छ , जब शब्द बनाउन सिक्नेछन।

"ञ" rarely occurs at the beginning of words, so examples of sounds and sounds that occur in the middle will be taught when learning to form words.

गृहकार्य / homework

- [ ] छुट्टै कापीमा छ देखि ञ सम्म ५ चोटी लेखेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।
  Write छ to ञ five times on a separate piece of paper and show it to your parents.

- [ ] सही उच्चारणसँग वर्णमालाहरू मिलाउनुहोस्।
  Match alphabets with the right pronounciation.

च	**Ja**
छ	**Jha**
ज	**Na**
झ	**Cha**
ञ	**Chha**

माथि देखाइएको चित्रमा च बाट आउने कुराहरु, छ बाट आउने कुराहरु, ज बाट आउने कुराहरु र झ बाट आउने कुराहरुलाई चिनेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।

In the picture above, identify the things coming from च, things coming from छ, things coming from ज, and things coming from झ and show them to your parents.

.

यी अक्षरहरू फेला पार्नुहोस्, **Find These Letters,**

- च (cha)
- छ (chha)
- ज (ja)
- झ (jha)
- ञ (ana)

च	ग	ज	ट	झ
क	छ	प	ञ	त
म	ज	च	ब	न
झ	ल	र	छ	स
य	ञ	व	च	ह

१.२.४ ट–वर्ग (Ta Group)

ट, ठ, ड, ढ, ण

मूर्धन्य ध्वनि — जिब्रो पछाडि मोडेर उच्चारण।

Retroflex sounds — tongue curled backward.

.

ट Ta

ट ट ट ट

ट ट ट ट

ट ट ट ट

ट ट ट ट

- ☐ ट बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **Ta**

शब्द	उच्चारण **Pronounciation** **Ääntäminen**	**Meaning**	
टाउको	**Taauko**	**Head**	
टोपी	**Topi**	**Cap / Hat**	
टोकरी	**Tokari**	**Basket**	
टायर	**Taayar**	**Tyre**	

ठ

Tha

ठ ठ ठ ठ

ठ ठ ठ ठ

ठ ठ ठ ठ

ठ ठ ठ ठ

☐ ठ बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **Tha**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
ठुलो	Thulo	Big	
ठाउँ	Thaau	Place	
ठेगाना	Thegaanaa	Address	
ठेला	Thelaa	Cart	

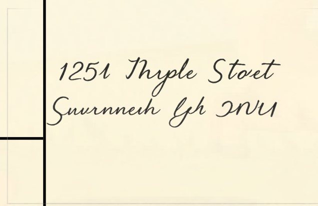

ड

Da

ड ड ड ड

ड ड ड ड

ड ड ड ड

ड ड ड ड

☐ ड बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **Da**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
डब्बा	Dabbaa	Box	
डोरी	Dori	Rope	
डाँडा	DaanDaa	Hill	
डाक्टर	DaakTar	Doctor	

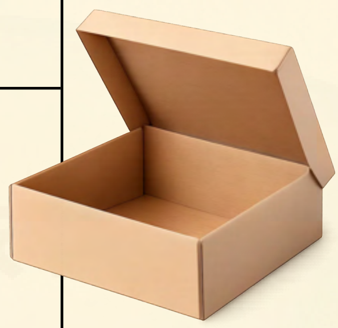

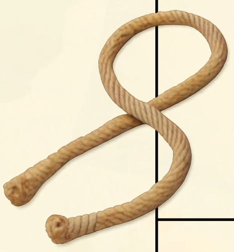

ढ

Dha

ढ ढ ढ ढ

ढ ढ ढ ढ

ढ ढ ढ ढ

ढ ढ ढ ढ

☐ ढ बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **Dha**

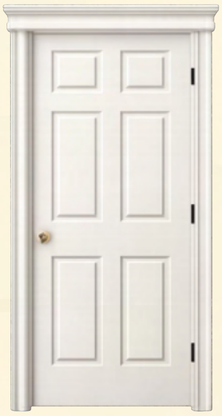

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
ढोका	Dhoka	Door	
ढकनी	Dhakani	Lid	
ढुङ्गा	Dhungaa	Stone	
ढाड	DhaaD	Spine	

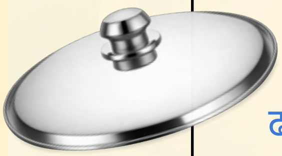

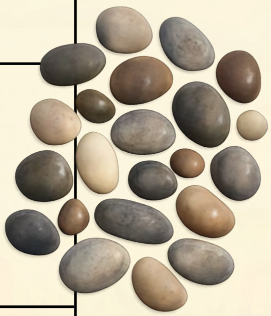

ण

AnDa

ण ण ण ण

ण ण ण ण

ण ण ण ण

"ण " शब्दको सुरुमा कमै आउँछ, त्यसैले ध्वनि र बीचमा आउने उदाहरणहरु पछि सिकाइने छ , जब शब्द बनाउन सिक्नेछन।

"ण" rarely occurs at the beginning of words, so examples of sounds and sounds that occur in the middle will be taught when learning to form words.

गृहकार्य / homework

- ☐ छुट्टै कापीमा ट देखि ण सम्म ५ चोटी लेखेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।
  Write ट to ण five times on a separate piece of paper and show it to your parents.

.

- ☐ सही उच्चारणसँग वर्णमालाहरू मिलाउनुहोस्।
  Match alphabets with the right pronounciation.

ट	**Da**
ठ	**Anda**
ड	**Dha**
ढ	**Ta**
ण	**Tha**

माथि देखाइएको चित्रमा ट बाट आउने कुराहरु, ठ बाट आउने कुराहरु, ड बाट आउने कुराहरु र ढ बाट आउने कुराहरुलाई चिनेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।

In the picture above, identify the things coming from ट, things coming from ठ, things coming from ड, and things coming from ढ and show them to your parents.

.

यी अक्षरहरू फेला पार्नुहोस्, **Find These Letters, Etsi nämä kirjeet**

- ट (Ta)
- ठ (Tha)
- ड (Da)
- ढ (Dha)
- ण (anDa)

ट	ग	ड	प	ढ
क	ठ	म	ण	त
ड	ज	ट	ब	न
ढ	ल	र	ठ	स
य	ण	व	ट	ह

१.२.५ त–वर्ग (ta Group)

त, थ, द, ध, न

दन्त्य ध्वनि — जिब्रो दाँतमा टेकेर उच्चारण।

Dental sounds — tongue touches the teeth.

त

ta

त त त त

त त त त

त त त त

त त त त

- ☐ त बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **ta**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
तरकारी	tarkaari	Vagetable	
तराजु	taraaju	Weighing balance	
तस्बिर	tasbir	Photo	
ताल	taal	Lake	

थ tha

थ थ थ थ

थ थ थ थ

थ थ थ थ

थ थ थ थ

☐ थ बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **tha**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
थाल	thaal	Plate	
थैली	thaili	Small hand bag	
थोप्ला	thoplaa	Dot	
थोपा	thopaa	Droplet	

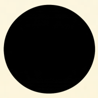

द

da

द	द	द	द
द	द	द	द
द	द	द	द
द	द	द	द

☐ द बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **da**

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
दराज	daraaz	Cupboard	
दम्कल	damkal	Firetruck	
दस	das	Ten	
दाँत	daant	Tooth	

ध

dha

ध ध ध ध

ध ध ध ध

ध ध ध ध

ध ध ध ध

☐ ध बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **dha**
☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
धान	dhaan	Paddy	
धुलो	dhulo	Dust	
धातु	dhaatu	Metal	
धागो	dhaago	thread	

न na

न न न न

न न न न

न न न न

न न न न

☐ न बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **na**
☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
नदि	nadi	River	
निलो	nilo	Blue	
नुन	nun	Salt	
नरिवल	nariwal	Coconut	

गृहकार्य / homework

☐ छुट्टै कापीमा त देखि न सम्म ५ चोटी लेखेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।
Write त to न five times on a separate piece of paper and show it to your parents.

☐ सही उच्चारणसँग वर्णमालाहरू मिलाउनुहोस्।
Match alphabets with the right pronounciation.

त	Na
थ	da
द	dha
ध	ta
न	tha

माथि देखाइएको चित्रमा त बाट आउने कुराहरु, थ बाट आउने कुराहरु, द बाट आउने कुराहरु, ध बाट आउने कुराहरु र न बाट कुराहरुलाई लाई चिनेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।

In the picture above, identify the things coming from त, things coming from थ, things coming from द, things coming from ध and things coming from न and show them to your parents.

.

यी अक्षरहरू फेला पार्नुहोस्, **Find These Letters,**

- त (ta)
- थ (tha)
- द (da)
- ध (dha)
- न (na)

त	ग	द	प	ध
क	थ	म	न	त
द	ज	त	ब	न
ध	ल	र	थ	स
न	त	व	द	ह

१.२.६ प–वर्ग (Pa Group)

प, फ, ब, भ, म

ओष्ठ्य ध्वनि — ओठले बनाइने ध्वनि।

Labial sounds — produced with the lips.

प

pa

प	प	प	प
प	प	प	प
प	प	प	प

प प प प

- ☐ प बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **pa**
- ☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
पात	paat	Leaf	
पानी	paani	Water	
पुतली	putali	Butterfly	
पुस्तक	pustak	Book	

फ

pha

फ फ फ फ

फ फ फ फ

फ फ फ फ

फ फ फ फ

☐ फ बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **pha**
☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
फुल	phul	Flower	
फर्सी	pharsi	Pumpkin	
फुलबारी	phulbaari	Flower garden	
फल	phal	Fruit	

ब

ba

ब ब ब ब

ब ब ब ब

ब ब ब ब

ब ब ब ब

☐ ब बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **ba**

☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
बाघ	baagh	Tiger	
बाटो	baaTo	Road	
बस	bas	Bus	
बालबालिका	baalbaalikaa	Children	

भ bha

भ भ भ भ

भ भ भ भ

भ भ भ भ

भ भ भ भ

☐ भ बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **bha**
☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
भालु	bhaalu	Bear	
भान्सा	bhaansaa	Kitchen	
भात	bhaat	Rice	
भाई	bhaai	Brother	

म

ma

म म म म

म म म म

म म म म

म म म म

☐ म बाट सुरु हुने शब्दहरु

☐ words starting with **Ma**

☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
माछा	maachhaa	Fish	
मौरी	Mauri	Bee	
मकै	Makai	Maize	
मन्दिर	Mandir	Temple	

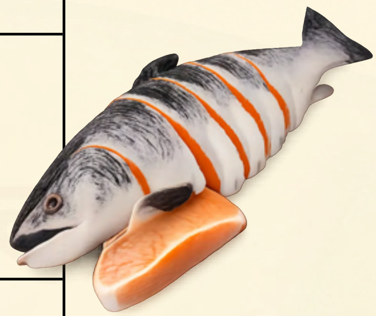

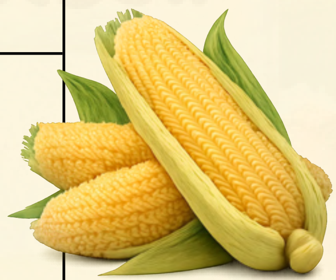

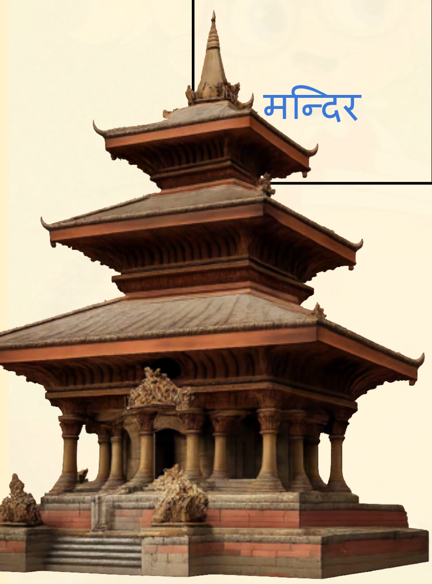

गृहकार्य / homework

- ☐ छुट्टै कापीमा प देखि म सम्म ५ चोटी लेखेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।
  Write प to म five times on a separate piece of paper and show it to your parents.

- ☐ सही उच्चारणसँग वर्णमालाहरू मिलाउनुहोस्।
  Match alphabets with the right pronounciation.

प	bha
फ	ma
ब	pa
भ	pha
म	ba

माथि देखाइएको चित्रमा प बाट आउने कुराहरु, फ बाट आउने कुराहरु, ब बाट आउने कुराहरु, भ बाट आउने कुराहरु र म बाट कुराहरुलाई लाई चिनेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।

In the picture above, identify the things coming from प, things coming from फ, things coming from ब, things coming from भ and things coming from म and show them to your parents.

यी अक्षरहरू फेला पार्नुहोस्, **Find These Letters,**

- प (pa)
- फ (pha)
- ब (ba)
- भ (bha)
- म (ma)

प ग ब ट भ

क फ म प त

ब ज प म न

भ ल र फ स

म प व ब ह

१.२.७ य, र, ल, व (अन्तस्थ वर्ग) (semivowels group)

अन्तस्थ — स्वर र व्यञ्जन दुबैको गुण भएका हल्का ध्वनि।

Semi-vowels — in between vowels and consonants.

य

ya

य य य य

य य य य

य य य य

य य य य

- ☐ य बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **Ya**
- ☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
योगा	yogaa	Yoga	
यात्रु	yaatru	Traveller	
युवा	yuwaa	Youth	
यातायात	yaataayaat	Transportat ion	

र

ra

र र र र

र र र र

र र र र

र र र र

☐ र बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **ra**
☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
रुमाल	Rumaal	Towel	
रुख	Rukh	Tree	
राजा	Raajaa	King	
रानी	Raani	Queen	

ल la

ल ल ल ल

ल ल ल ल

ल ल ल ल

ल ल ल ल

- ☐ ल बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **la**
- ☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
लुगा	Lugaa	Cloths	
लौरी	Lauri	Stick	
लसुन	Lasun	Garlic	
लड्ड	LaDDu	Nepali Sweet	

व

wa

व व व व

व व व व

व व व व

व व व व

☐ व बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **wa**
☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
वन	wan	Forest	
विज्ञान	wigyaan	Science	
विद्यालय	widhyaalaya	School	
विवाह	wiwaaha	Marraige	

गृहकार्य / homework

- [ ] छुट्टै कापीमा य देखि व सम्म ५ चोटी लेखेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।
  Write य to व five times on a separate piece of paper and show it to your parents.

.

- [ ] सही उच्चारणसँग वर्णमालाहरू मिलाउनुहोस्।
  Match alphabets with the right pronounciation.

य	La
र	Wa
ल	Ya
व	Ra

माथि देखाइएको चित्रमा य बाट आउने कुराहरु, र बाट आउने कुराहरु, ल बाट आउने कुराहरु र व बाट आउने कुराहरुलाई लाई चिनेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।

In the picture above, identify the things coming from य, things coming from र, things coming from ल and things coming from व and show them to your parents.

.

यी अक्षरहरू फेला पार्नुहोस्, **Find These Letters,**

- य (ya)
- र (ra)
- ल (la)
- व (wa)

य	क	र	ट	व
प	ल	म	य	त
र	ज	य	ब	ल
व	ल	र	य	स
म	व	त	र	ल

१.२.८ श, ष, स, ह (ऊष्म ध्वनि)(Sibilant / fricative sounds)

ऊष्म ध्वनि — हावाको सिस्कार जस्तो आवाज।

Sibilant / fricative sounds — hissing or breathy airflow.

श sha

श श श श

श श श श

श श श श

श श श श

☐ श बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **sha**
☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
शिक्षक	shikshak	Teacher	
शिशु	shishu	Baby	
शौचालय	shauchaalaya	Toilet	
शिर	shir	Head	

ष

Sha

ष ष ष ष

ष ष ष ष

ष ष ष ष

ष को प्रयोग शब्दको सुरुवातमा कमै हुन्छ। यो संस्कृत भाषामा बडी प्रयोग हुन्छ। यसको प्रयोग शब्दको बीचमा बडि हुन्छ , त्यसैले ध्वनि र बीचमा आउने उदाहरणहरु पछि सिकाइने छ , जब शब्द बनाउन सिक्नेछन।

The use of ष is rare at the beginning of words. It is used a lot in Sanskrit. Its use is more in the middle of words, so the sound and examples of the middle will be taught later, when learning to form words.

स

sa

स स स स

स स स स

स स स स

स स स स

- ☐ स बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **sa**
- ☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
सूर्य	Surya	Sun	
सपना	Sapanaa	Draem	
समुन्द्र	samundra	Sea	
साथी	Saathi	Friend	

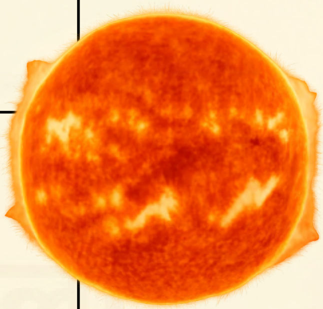

ह

ha

ह ह ह ह

ह ह ह ह

ह ह ह ह

ह ह ह ह

☐ ह बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **ha**
☐ .

शब्द	उच्चारण **Pronounciation** **Ääntäminen**	**Meaning**	
हात	**Haat**	**Hand**	
हात्ती	**Haatti**	**Elephant**	
हिमाल	**Himaal**	**Mountain**	
हिउँ	**Hiun**	**Snow**	

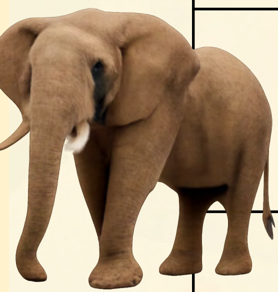

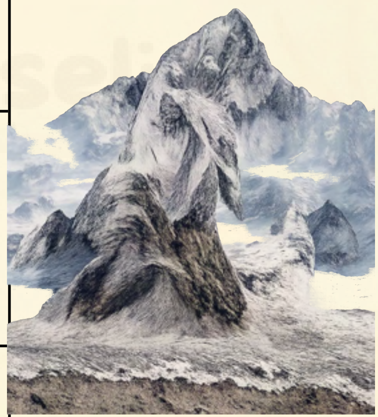

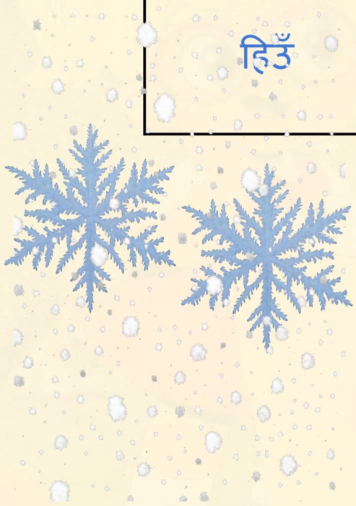

गृहकार्य / homework

- ☐ छुट्टै कापीमा स देखि ह सम्म ५ चोटी लेखेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।
  Write स to ह five times on a separate piece of paper and show it to your parents.
  .

- ☐ सही उच्चारणसँग वर्णमालाहरू मिलाउनुहोस्।
  Match alphabets with the right pronounciation.
  .

स	**sha**
ष	**Sha**
श	**Ha**
ह	**Sa**

माथि देखाइएको चित्रमा स बाट आउने कुराहरु, ष बाट आउने कुराहरु, श बाट आउने कुराहरु र ह बाट आउने कुराहरुलाई लाई चिनेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।

In the picture above, identify the things coming from स, things coming from ष , things coming from श and things coming from ह and show them to your parents.

यी अक्षरहरू फेला पार्नुहोस्, **Find These Letters,**

- स (Sa)
- ष (Sha)
- श (sha)
- ह (ha)

श	क	स	ट	ह
प	ष	म	श	त
स	ज	ह	ब	ष
ह	ल	श	स	र
म	ह	त	ष	स

१.२.९ क्ष, त्र, ज्ञ संयुक्त व्यञ्जन (Combined Consonants)

क्ष, त्र, ज्ञ

Nepali: दुई व्यञ्जन मिलेर बनेको संयुक्त ध्वनि।

English: Combined consonant clusters producing a single sound.

क्ष (क + ष) kshya

क्ष क्ष क्ष क्ष

क्ष क्ष क्ष क्ष

क्ष क्ष क्ष क्ष

क्ष क्ष क्ष क्ष

- ☐ क्ष बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **ksha**
- ☐ .

शब्द	उच्चारण **Pronounciation** **Ääntäminen**	**Meaning**	
क्षितिज	**Kshitij**	**Horizon**	
क्षेत्रफल	**Kshetrafal**	**Area**	
क्षमा	**Kshamaa**	**Sorry**	
क्षेप्यास्त्र	**Kshepyaastra**	**Missile**	

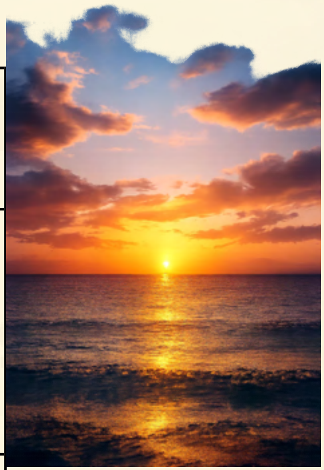

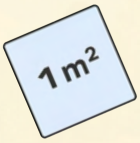

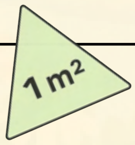

त्र (त + र) tra

त्र त्र त्र त्र

त्र त्र त्र त्र

त्र त्र त्र त्र

त्र त्र त्र त्र

☐ त्र बाट सुरु हुने शब्दहरु
☐ words starting with **tra**
☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
त्रिकोण	trikoN	Triangle	
त्रिशुल	trishul	A kind of Weapon	
त्रुटी	truTi	Mistake	
त्रास	traas	Fear	

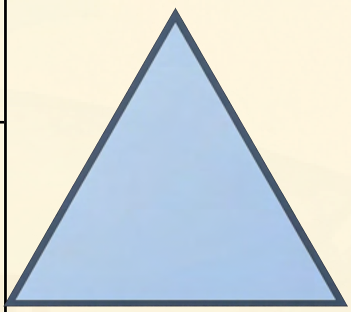

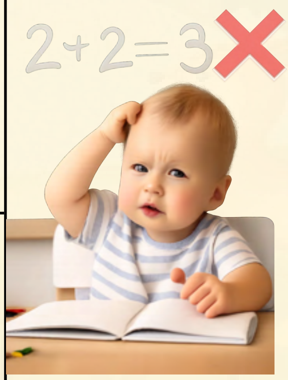

ज्ञ (ज +ञ) gya

ज्ञ ज्ञ ज्ञ ज्ञ

ज्ञ ज्ञ ज्ञ ज्ञ

ज्ञ ज्ञ ज्ञ ज्ञ

ज्ञ ज्ञ ज्ञ ज्ञ

- ☐ ज्ञ बाट सुरु हुने शब्दहरु
- ☐ words starting with **gya**
- ☐ .

शब्द	उच्चारण Pronounciation Ääntäminen	Meaning	
ज्ञान	gyaan	Knowledge	
ज्ञानी	gyaani	Wise	

by Luv Upadhyaya
पहिलो खुड्किला
a first step
ensimmäinen askel

गृहकार्य / homework

- ☐ छुट्टै कापीमा क्ष देखि ज्ञ सम्म ५ चोटी लेखेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।
  Write क्ष to ज्ञ five times on a separate piece of paper and show it to your parents.

- ☐ सही उच्चारणसँग वर्णमालाहरू मिलाउनुहोस्।
  Match alphabets with the right pronounciation.
  .

क्ष	**tra**
त्र	**gya**
ज्ञ	**Ksha**

माथि देखाइएको चित्रमा क्ष बाट आउने कुराहरु, त्र बाट आउने कुराहरु र ज्ञ बाट आउने कुराहरुलाई लाई चिनेर आफ्नो अभिभावकलाइ देखाउनुहोस्।

In the picture above, identify the things coming from क्ष, things coming from त्र and things coming from ज्ञ and show them to your parents.

यी अक्षरहरू फेला पार्नुहोस्, **Find These Letters,**

- क्ष (ksha)
- त्र (tra)
- ज्ञ (gya)

क्ष क त्र म ज्ञ

प त्र ब क्ष त

म ज ज्ञ ल र

त्र स क ज्ञ ह

न क्ष प त्र म

अध्याय २ / Chapter 2

बाह्रखरी

Baahrakhari

२. १ क को बाह्रखरी

नेपाली भाषामा नेपाली बाह्रखरीको एकदमै महत्त्वपूर्ण भूमिका हुन्छ, किनकि यो नेपाली भाषा सिक्ने एउटै मात्र आधार हो। यसले बालबालिकाहरूलाई नेपाली अक्षरहरू स्वरहरूसँग कसरी मिलेर सही ध्वनि र शब्दहरू बनाउँछन् भनेर बुझ्न मद्दत गर्दछ।

बाह्रखरी सिकाउँदा शिक्षक अथवा अभिभावकहरुले धैर्यताका साथ क को बाह्रखरी सिकाउनु होला। एउटा व्यञ्जनको सिकिसके पछि अरु सिक्न धेरैनै सजिलो हुनेछ। यो अध्याय पछि बालबालिकाहरुले शब्द लेख्न र पढ्न सजिलै सक्ने छन्।

Nepali baahrakhari plays a very important role in the Nepali language, as they are the only basis for learning the Nepali language. They help children understand how Nepali letters combine with vowels to form correct sounds and words.

When teaching barahkhari, teachers or parents should patiently teach the baahrakhari of क. After learning one consonant, it will be much easier to learn the others. After this lesson, children will be able to write and read words easily.

Pronounciation / Ääntämine

- क + अ = क   **like / : constant, compromise,**

क क क क क

- क + आ = का   **like / : Car (कार)**

का का का

का का का

का का का

• क + इ = कि   **like / : kid (किड)**

कि कि कि

कि कि कि

कि कि कि

• क + ई = की   like / : key (की)

की की की

की की की

की की की

- क + उ = कु   like / : cook (कुक)

कु कु कु

कु कु कु

कु कु कु

• क + ऊ = कू   like / : cookie (कूकी)

कू कू कू

कू कू कू

कू कू कू

• क + ए = के   **like / : kettle (केटल)**

के के के

के के के

के के के

• क + ऐ = कै **there are no words starting from कै in english**

example : kainchi (कैंची) (scissors)

कै कै कै

कै कै कै

कै कै कै

पहिलो खुड्किला / *a first step / ensimmäinen askel*

• क + ओ = को   like / : cone

को को को

को को को

को को को

• क + औ = कौ like / : कौसी (rooftop) (kausi)

कौ कौ कौ

कौ कौ कौ

कौ कौ कौ

• क + अं = कं   **kam**

• क + अः = कः   **kaha**

कं र कः को प्रयोग धेरै नहुने हुदाँ यसको उदाहरण पछि मात्र हुनेछ।

Since the usage of कं and कः is not very common, examples of this will be given later.

२.२ अरु व्यञ्जनहरुको बाह्रखरी

• ख + अ = ख	• ग + अ = ग	• घ + अ = घ
• ख + आ =खा	• ग + आ = गा	• घ + आ = घा
• ख + इ = खि	• ग + इ = गि	• घ + इ = घि
• ख + ई = खी	• ग + ई = गी	• घ + ई = घी
• ख + उ = खु	• ग + उ = गु	• घ + उ = घु
• ख + ऊ = खू	• ग + ऊ = गू	• घ + ऊ = घू
• ख + ए = खे	• ग + ए = गे	• घ + ए = घे
• ख + ऐ = खै	• ग + ऐ = गै	• घ + ऐ = घै
• ख + ओ = खो	• ग + ओ = गो	• घ + ओ = घो
• ख + औ = खौ	• ग + औ = गौ	• घ + औ = घौ
• ख + अं = खं	• ग + अं = गं	• घ + अं = घं
• ख + अः = खः	• ग + अः = गः	• घ + अः = घः

• ङ + अ = ङ	• च + अ = च	• छ + अ = छ
• ङ + आ = ङा	• च + आ = चा	• छ + आ = छा
• ङ + इ = ङि	• च + इ = चि	• छ + इ = छी
• ङ + ई = ङी	• च + ई = ची	• छ + ई = छी
• ङ + उ = ङु	• च + उ = चु	• छ + उ = छु
• ङ + ऊ = ङू	• च + ऊ = चू	• छ + ऊ = छू
• ङ + ए = ङे	• च + ए = चे	• छ + ए = छे
• ङ + ऐ = ङै	• च + ऐ = चै	• छ + ऐ = छै
• ङ + ओ = ङो	• च + ओ = छो	• छ + ओ = छो
• ङ + औ = ङौ	• च + औ = चौ	• छ + औ = छौ
• ङ + अं = ङं	• च + अं = चं	• छ + अं = छं
• ङ + अः = ङः	• च + अः = चः	• छ + अः = छः

• ज + अ = ज	• झ + अ = झ	• ञ + अ = ञ
• ज + आ = जा	• झ + आ = झा	• ञ + आ = ञा
• ज + इ = जि	• झ + इ = झि	• ञ + इ = ञि
• ज + ई = जी	• झ + ई = झी	• ञ + ई = ञी
• ज + उ = जु	• झ + उ = झु	• ञ + उ = ञु
• ज + ऊ = जू	• झ + ऊ = झू	• ञ + ऊ = ञू
• ज + ए = जे	• झ + ए = झे	• ञ + ए = ञे
• ज + ऐ = जै	• झ + ऐ = झै	• ञ + ऐ = ञै
• ज + ओ = जो	• झ + ओ = झो	• ञ + ओ = ञो
• ज + औ = जौ	• झ + औ = झौ	• ञ + औ = ञौ
• ज + अं = जं	• झ + अं = झं	• ञ + अं = ञं
• ज + अः = जः	• झ + अः = झः	• ञ + अः = ञः

• ट + अ = ट	• ठ + अ = ठ	• ड + अ = ड
• ट + आ = टा	• ठ + आ = ठा	• ड + आ = डा
• ट + इ = टि	• ठ + इ = ठि	• ड + इ = डि
• ट + ई = टी	• ठ + ई = ठी	• ड + ई = डी
• ट + उ = टु	• ठ + उ = ठु	• ड + उ = डु
• ट + ऊ = टू	• ठ + ऊ = ठू	• ड + ऊ = डू
• ट + ए = टे	• ठ + ए = ठे	• ड + ए = डे
• ट + ऐ = टै	• ठ + ऐ = ठै	• ड + ऐ = डै
• ट + ओ = टो	• ठ + ओ = ठो	• ड + ओ = डो
• ट + औ = टौ	• ठ + औ = ठौ	• ड + औ = डौ
• ट + अं = टं	• ठ + अं = ठं	• ड + अं = डं
• ट + अः = टः	• ठ + अः = ठः	• ड + अः = डः

• ढ + अ = ढ	• ण + अ = ण	• त + अ = त
• ढ + आ = ढा	• ण + आ = णा	• त + आ = ता
• ढ + इ = ढि	• ण + इ = णि	• त + इ = ति
• ढ + ई = ढी	• ण + ई = णी	• त + ई = ती
• ढ + उ = ढु	• ण + उ = णु	• त + उ = तु
• ढ + ऊ = ढू	• ण + ऊ = णू	• त + ऊ = तू
• ढ + ए = ढे	• ण + ए = णे	• त + ए = ते
• ढ + ऐ = ढै	• ण + ऐ = णै	• त + ऐ = तै
• ढ + ओ = ढो	• ण + ओ = णो	• त + ओ = तो
• ढ + औ = ढौ	• ण + औ = णौ	• त + औ = तौ
• ढ + अं = ढं	• ण + अं = णं	• त + अं = तं
• ढ + अः = ढः	• ण + अः = णः	• त + अः = तः

• थ + अ = थ	• द + अ = द	• ध + अ = ध
• थ + आ = था	• द + आ = दा	• ध + आ = धा
• थ + इ = थि	• द + इ = दि	• ध + इ = धि
• थ + ई = थी	• द + ई = दी	• ध + ई = धी
• थ + उ = थु	• द + उ = दु	• ध + उ = धु
• थ + ऊ = थू	• द + ऊ = दू	• ध + ऊ = धू
• थ + ए = थे	• द + ए = दे	• ध + ए = धे
• थ + ऐ = थै	• द + ऐ = दै	• ध + ऐ = धै
• थ + ओ = थो	• द + ओ = दो	• ध + ओ = धो
• थ + औ = थौ	• द + औ = दौ	• ध + औ = धौ
• थ + अं = थं	• द + अं = दं	• ध + अं = धं
• थ + अः = थः	• द + अः = दः	• ध + अः = धः

• न + अ = न	• प + अ = प	• फ + अ = फ
• न + आ = ना	• प + आ = पा	• फ + आ = फा
• न + इ = नि	• प + इ = पि	• फ + इ = फि
• न + ई = नी	• प + ई = पी	• फ + ई = फी
• न + उ = नु	• प + उ = पु	• फ + उ = फु
• न + ऊ = नू	• प + ऊ = पू	• फ + ऊ = फू
• न + ए = ने	• प + ए = पे	• फ + ए = फे
• न + ऐ = नै	• प + ऐ = पै	• फ + ऐ = फै
• न + ओ = नो	• प + ओ = पो	• फ + ओ = फो
• न + औ = नौ	• प + औ = पौ	• फ + औ = फौ
• न + अं = नं	• प + अं = पं	• फ + अं = फं
• न + अः = नः	• प + अः = पः	• फ + अः = फः

• ब + अ = ब • ब + आ = बा • ब + इ = बि • ब + ई = बी • ब + उ = बु • ब + ऊ = बू • ब + ए = बे • ब + ऐ = बै • ब + ओ = बो • ब + औ = बौ • ब + अं = बं • ब + अः = बः	• भ + अ = भ • भ + आ = भा • भ + इ = भि • भ + ई = भी • भ + उ = भु • भ + ऊ = भू • भ + ए = भे • भ + ऐ = भै • भ + ओ = भो • भ + औ = भौ • भ + अं = भं • भ + अः = भः	• म + अ = म • म + आ = मा • म + इ = मि • म + ई = मी • म + उ = मु • म + ऊ = मू • म + ए = मे • म + ऐ = मै • म + ओ = मो • म + औ = मौ • म + अं = मं • म + अः = मः

• य + अ = य • य + आ = या • य + इ = यि • य + ई = यी • य + उ = यु • य + ऊ = यू • य + ए = ये • य + ऐ = यै • य + ओ = यो • य + औ = यौ • य + अं = यं • य + अः = यः	• र + अ = र • र + आ = रा • र + इ = रि • र + ई = री • र + उ = रु • र + ऊ = रू • र + ए = रे • र + ऐ = रै • र + ओ = रो • र + औ = रौ • र + अं = रं • र + अः = रः	• ल + अ = ल • ल + आ = ला • ल + इ = लि • ल + ई = ली • ल + उ = लु • ल + ऊ = लू • ल + ए = ले • ल + ऐ = लै • ल + ओ = लो • ल + औ = लौ • ल + अं = लं • ल + अः = लः

• व + अ = व	• श + अ = श	• ष + अ = ष
• व + आ = वा	• श + आ = शा	• ष + आ = षा
• व + इ = वि	• श + इ = शि	• ष + इ = षि
• व + ई = वी	• श + ई = शी	• ष + ई = षी
• व + उ = वु	• श + उ = शु	• ष + उ = षु
• व + ऊ = वू	• श + ऊ = शू	• ष + ऊ = षू
• व + ए = वे	• श + ए = शे	• ष + ए = षे
• व + ऐ = वै	• श + ऐ = शै	• ष + ऐ = षै
• व + ओ = वो	• श + ओ = शो	• ष + ओ = षो
• व + औ = वौ	• श + औ = शौ	• ष + औ = षौ
• व + अं = वं	• श + अं = शं	• ष + अं = षं
• व + अः = वः	• श + अः = शः	• ष + अः = षः

• स + अ = स	• ह + अ = ह	• क्ष + अ = क्ष
• स + आ = सा	• ह + आ = हा	• क्ष + आ = क्षा
• स + इ = सि	• ह + इ = हि	• क्ष + इ = क्षि
• स + ई = सी	• ह + ई = ही	• क्ष + ई = क्षी
• स + उ = सु	• ह + उ = हु	• क्ष + उ = क्षु
• स + ऊ = सू	• ह + ऊ = हू	• क्ष + ऊ = क्षू
• स + ए = से	• ह + ए = हे	• क्ष + ए = क्षे
• स + ऐ = सै	• ह + ऐ = है	• क्ष + ऐ = क्षै
• स + ओ = सो	• ह + ओ = हो	• क्ष + ओ = क्षो
• स + औ = सौ	• ह + औ = हौ	• क्ष + औ = क्षौ
• स + अं = सं	• ह + अं = हं	• क्ष + अं = क्षं
• स + अः = सः	• ह + अः = हः	• क्ष + अः = क्षः

• त्र + अ = त्र	• ज्ञ + अ = ज्ञ
• त्र + आ = त्रा	• ज्ञ + आ = ज्ञा
• त्र + इ = त्रि	• ज्ञ + इ = ज्ञि
• त्र + ई = त्री	• ज्ञ + ई = ज्ञी
• त्र + उ = त्रु	• ज्ञ + उ = ज्ञु
• त्र + ऊ = त्रू	• ज्ञ + ऊ = ज्ञू
• त्र + ए = त्रे	• ज्ञ + ए = ज्ञे
• त्र + ऐ = त्रै	• ज्ञ + ऐ = ज्ञै
• त्र + ओ = त्रो	• ज्ञ + ओ = ज्ञो
• त्र + औ = त्रौ	• ज्ञ + औ = ज्ञौ
• त्र + अं = त्रं	• ज्ञ + अं = ज्ञं
• त्र + अः = त्रः	• ज्ञ + अः = ज्ञः

स्वर, व्यञ्जन र बाह्रखरी जाने पछि शब्द लेख्न र पढ्न सजिलै सकिन्छ। अभिभावक र शिक्षकले कृपया एकदमै धैर्यताका साथ यी तिन कुरा कण्ठ गर्न लगाउनु होला।

After learning vowels, consonants, and baarhkharis, it is easy to write and read words. Parents and teachers should please make them memorize these three things with great patience.

अध्याय ३ / Chapter 3

३.१ हलन्त (अर्ध व्यञ्जन) (half consonant)

जब कुनै व्यञ्जनसँग स्वर “अ” हटाइन्छ, त्यसलाई अर्ध–व्यञ्जन भनिन्छ।

When a consonant is removed without the vowel "अ", it is called a semi-consonant.

👉 यो हलन्त (्) प्रयोग गरेर लेखिन्छ।

👉It is written using the sign (्).

उदाहरण , **example**

क् , ख् , ग् , घ्

शब्दमा प्रयोग हुदाँ कुनै व्यञ्जनहरु आधा व्यञ्जन लेखिन्छन जस्तै
When used in words, some consonants are written as semi-consonants, such as

बस्नु **(basnu)** (यसमा स मा स्वर हुँदैन त्यसैले यसलाई आधा स मात्र लेखिन्छ)
(It does not have a vowel in स, so it is written as half स्)

शभ्य **(shabhya)** (यसमा भ मा स्वर हुँदैन त्यसैले यसलाई आधा भ मात्र लेखिन्छ)
(It does not have a vowel in भ, so it is written as half भ्)

फिनल्यान्ड **(Finland)** यसमा ल र न मा स्वर हुँदैन त्यसैले यसलाई आधा ल् र आधा न् मात्र लेखिन्छ।)
(It does not have a vowel in ल and न, so it is written as half ल् and half न्)

र व्यञ्जनको अर्ध व्यञ्जन लेख्ने नियम

the rules for writing semi-consonants of र consonants

यदी र अर्ध व्यञ्जन भएमा

If र is semi-consonant

र् **+** म **=** र्म　　क **+** र् **+** म **=** कर्म　**(karma)**

र् **+** ष **=** र्ष　　व **+** र् **+** ष **=** वर्ष　**(warsha)**

र् **+** त **=** र्त　　श **+** र् **+**त **=** शर्त　**(sharta)**

यदी र को अगाडीको व्यञ्जन अर्ध व्यञ्जन भएमा

If the consonant before र is a semi-consonant

प् **+** र **=** प्र　　प् **+** र **+** क **+** आ **+** श **=** प्रकाश **(prakaash)**

स् **+** र **=** स्र　　स् **+** र **+** आ **+** प **=** स्राप　**(sraap)**

अध्याय ४ / Chapter 4

४.१ लेखन अभ्यास / writting excercise

यस अध्यायमा बालबालिकाहरुले सजिलो नामहरु लेख्न र पढ्न सिक्ने छन्।

In this chapter, children will learn to write and read simple names.

शब्दहरूलाई व्यञ्जन र स्वरमा विभाजन गर्ने तरिका, Breaking Words into Consonants & Vowels,

राम (Ram)

- र + ा + म
- **Breakdown:**
  - र → consonant ,
  - ा → vowel sign, (आ)
  - म → consonant ,

नेपाल (Nepal)

- न + े + प + ा + ल
- **Breakdown:**
  - न → consonant
  - े → vowel sign, (ए)
  - प → consonant,
  - ा → vowel sign,(आ)
  - ल → consonant,

लुका **(Luka)**

- **ल + ु + क + ा**

- Breakdown:
  - ल → consonant,
  - ु → vowel sign, (उ)
  - क → consonant,
  - ा → vowel sign, (आ)

मारी **(Mari)**

- **म + ा + र + ी**

- Breakdown:
  - म → consonant,
  - ा → vowel sign, (आ)
  - र → consonant,
  - ी → vowel sign, (ई)

कृपया छुट्टै कापीमा तलका कुराहरु व्यञ्जन र स्वरमा विभाजन गरेर अभिभावकलाई देखाउनुहोस। **Please divide the following into consonants and vowels on a separate piece of paper and show it to your parents.**

- आफ्नो नाम **(own name)**
- आफ्नो आमा को नाम **(mother's name)**
- आफ्नो मिल्ने साथीको नाम **(best friend's name)**
- आफु बस्ने शहर **(city where you live)**

४.२ दुई-अक्षरका शब्द / Two-letter Words /

यी सजिला दुई-अक्षरका शब्दहरू पढ्नुहोस्, अनि छुट्टै कापीमा लेख्नुहोस्।
Read these simple two-letter words, a nd write it on a separate piece of paper.

नेपाली शब्द	**English**	
आमा	Mother	
बुबा	Father	
दाजु	Elder brother	
दिदी	Elder sister	
भाइ	Younger brother	
घर	House / Home	
मन	Heart / Mind	
दिन	Day	
पानी	Water	
दूध	Milk	

अध्याय ५ / Chapter 5

५. १. सर्वनाम , pronouns

Nepali Pronouns (सर्वनाम)

नेपाली शब्द	Pronunciation	English	
म	Ma	I	
हामी	Haami	We	
तँ	Tan	You (very informal)	
तिमी	Timi	You (informal)	
तपाईं	Tapaai	You (polite)	
ऊ	U	He / She	
उनी	Uni	He / She (polite)	
उनीहरू	Uniharu	They	
यो	Yo	This	
त्यो	Tyo	That	

नेपाली सर्वनाम कसरी प्रयोग गर्ने। How to use Nepali pronouns.

पढ्नु (to read / study/ lukea)

Nepali	English	
म पढ्छु	I read / study	
तिमी पढ्छौ	you read	
ऊ पढ्छ	he/she reads	
हामी पढ्छौं	we read	

जानु (to go/ mennä)

Nepali	English	
म जान्छु	I go	
तिमी जान्छौ	you go	
ऊ जान्छ	he/she goes	
हामी जान्छौं	we go	

खेल्नु (to play)

Nepali	English	
म खेल्छु	I play	
तिमी खेल्छौ	you play	
ऊ खेल्छ	he/she plays	
हामी खेल्छौं	we play	

गृहकार्य/ homework

खाली ठाउँ भर्नुहोस्, fill in the blanks, ,

___ स्कूल जान्छु।

(म / हामी)

I go to school.

.

___ खेल्दै छौं।

(म / हामी)

We are playing.

.

___ घर जाँदै छिन्।

(ऊ / उनी)

He / She is going home.

.

___ किताब पढ्दै हुनुहुन्छ।

(तिमी / तपाईं)

You are reading a book. (polite)

___ मेरा साथीहरू हुन्।

(उनी / उनीहरू)

They are my friends.

.

___ राम्रो छ।

(यो / त्यो)
This is good.
.

___ टाढा छ।

(यो / त्यो)
That is far.
.

___ आउनुहोस्।

(तँ / तपाईं)
Please come. (polite)
.

___ खाना खान्छु।

(म / तिमी)
I eat food.
.

___ मेरो साथी हो।

(ऊ / उनी)
He / She is my friend.
.

५.२. नेपाली हप्ताका बारहरु , **weekdays ,**

नेपाली शब्द	Pronunciation	English	
आइतबार	**Aitabaar**	**Sunday**	
सोमबार	**Sombaar**	**Monday**	
मंगलबार	**Mangalbaar**	**Tuesday**	
बुधबार	**Budhabaar**	**Wednesday**	
बिहीबार	**Bihibaar**	**Thursday**	
शुक्रबार	**Shukrabaar**	**Friday**	
शनिबार	**Shanibaar**	**Saturday**	

५.३ रंगहरु , colors,

नेपाली शब्द	Pronunciation	English	
रातो	**Raato**	**Red**	
निलो	**Nilo**	**Blue**	
हरियो	**Hariyo**	**Green**	
पहेंलो	**Pahenlo**	**Yellow**	
कालो	**Kaalo**	**Black**	
सेतो	**Seto**	**White**	
गुलाबी	**Gulaabi**	**Pink**	
खैरो	**Khairo**	**Brown**	
बैजनी	**Baijani**	**Purple**	
सुन्तला	**Suntalaa**	**Orange**	

५.४ नेपाली अङ्कहरु , Nepali numbers , Nepalin numerot

नेपाली अंक	नेपाली शब्द	Pronunciation	English	
०	शून्य	Shunya	Zero	
१	एक	Ek	One	
२	दुई	Dui	Two	
३	तीन	Tin	Three	
४	चार	Chaar	Four	
५	पाँच	Paanch	Five	
६	छ	Chha	Six	
७	सात	Saat	Seven	
८	आठ	Aath	Eight	
९	नौ	Nau	Nine	
१०	दस	Das	Ten	

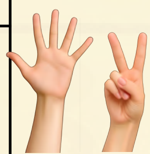

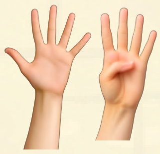
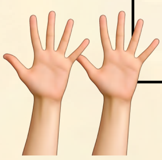

गृहकार्य/ **homework**

१. तपाइको आफ्नो फोन नम्बर नेपालीमा लेख्नुहोस। **Write your phone number in Nepali.**

____

२. खाली ठाउँ भर्नुहोस्, **fill in the blanks, täytä tyhjät kohdat,**

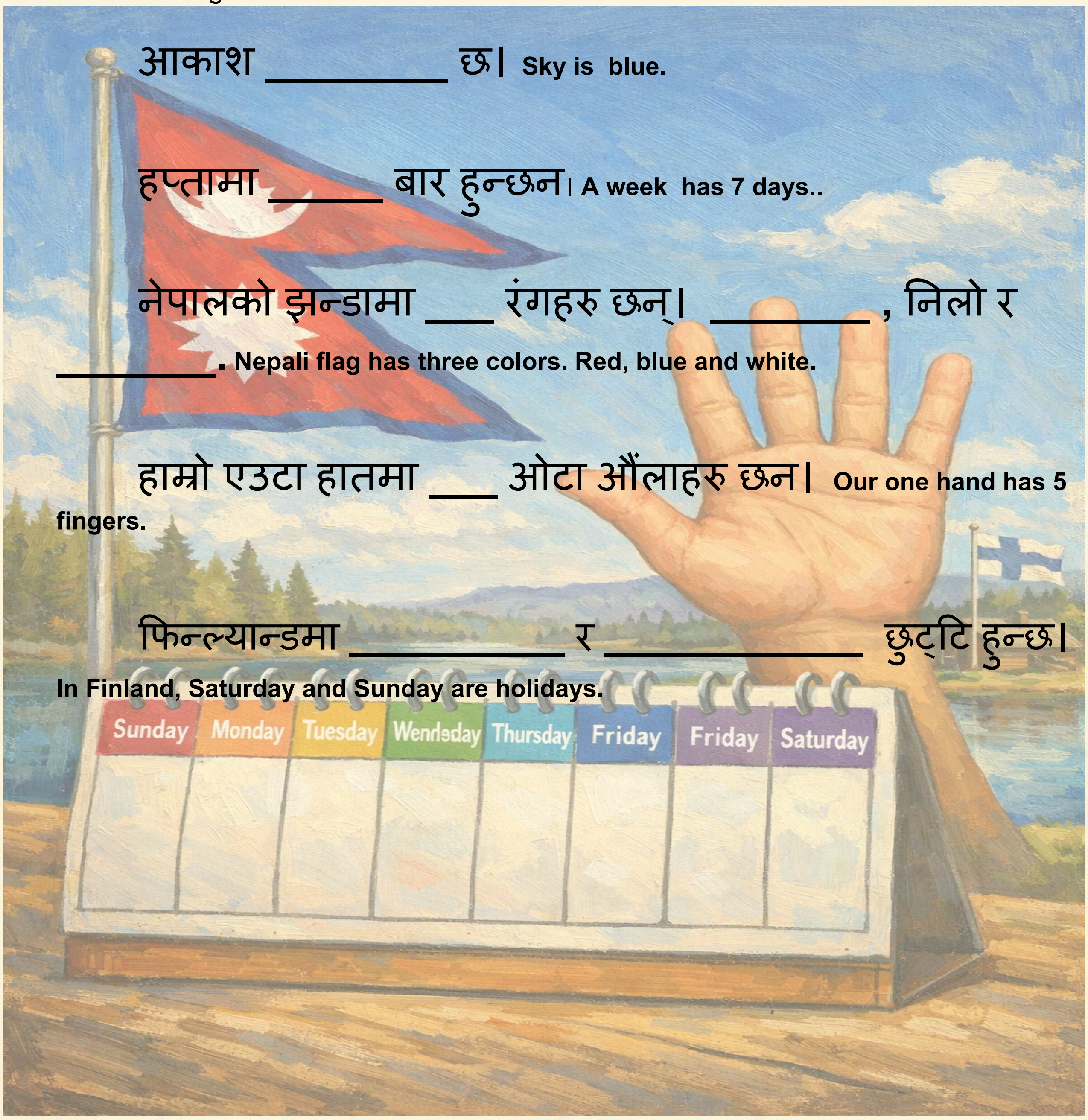

आकाश __________ छ। **Sky is blue.**

हप्तामा ______ बार हुन्छन। **A week has 7 days..**

नेपालको झन्डामा ___ रंगहरु छन्। ________ , निलो र _________. **Nepali flag has three colors. Red, blue and white.**

हाम्रो एउटा हातमा ___ ओटा औंलाहरु छन। **Our one hand has 5 fingers.**

फिन्ल्यान्डमा ____________ र ______________ छुट्टि हुन्छ। **In Finland, Saturday and Sunday are holidays.**

निम्न शब्दहरू जोडा मिलाउनुहोस्। , Match the following words.Yhdistä seuraavat sanat.

	Red
आइतबार	हरियो
रातो	४
नीलो	शनिवार
	कालो
१०	एक
Saturday	**Sunday**
White	दस
गुलावी	बुधवार
Keskiviikko	सेतो
Musta	

अध्याय ६ / Chapter 6

६.१ सरल कथाहरु

यस अध्यायमा बच्चाले सरल कथा पढ्न सिक्नेछन्।

In this chapter, children will learn to read simple stories.

.

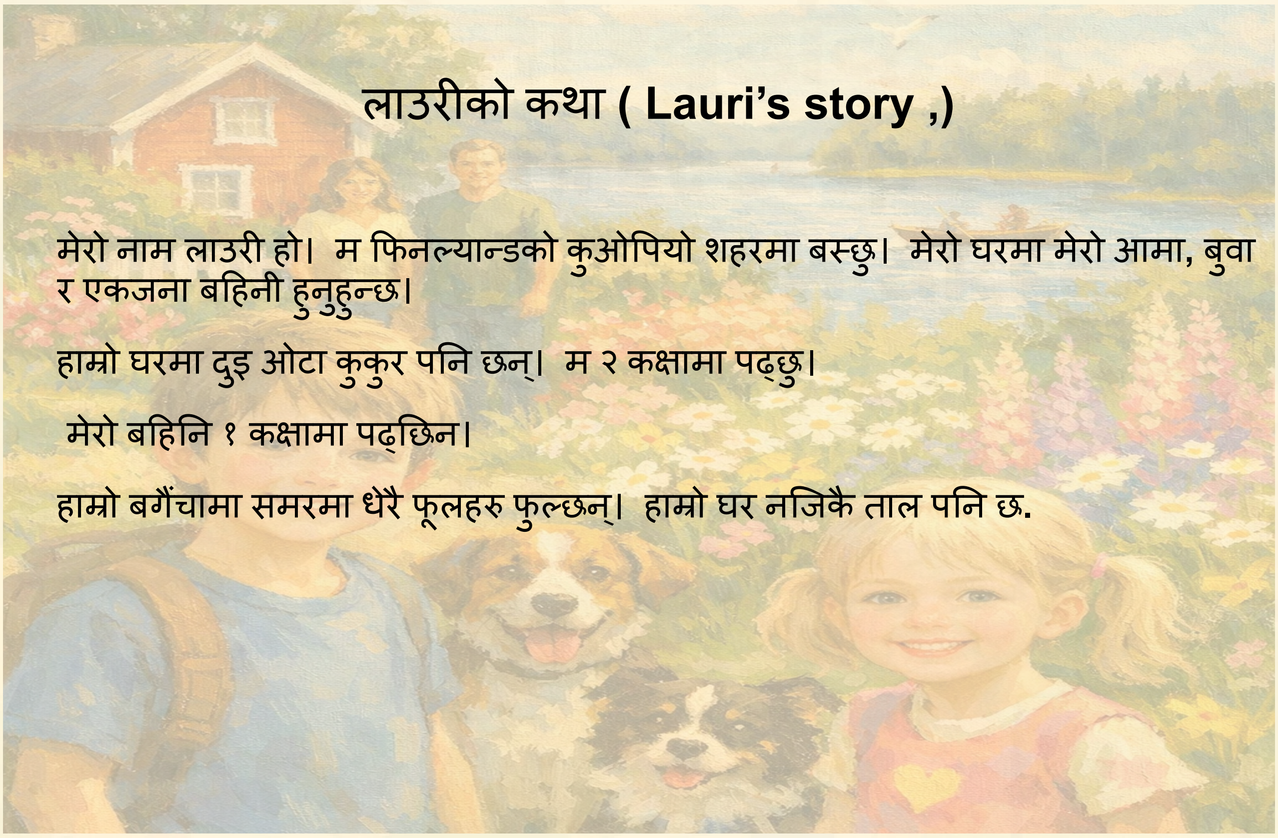

लाउरीको कथा (Lauri's story ,)

मेरो नाम लाउरी हो। म फिनल्यान्डको कुओपियो शहरमा बस्छु। मेरो घरमा मेरो आमा, बुवा र एकजना बहिनी हुनुहुन्छ।

हाम्रो घरमा दुइ ओटा कुकुर पनि छन्। म २ कक्षामा पढ्छु।

मेरो बहिनि १ कक्षामा पढ्छिन।

हाम्रो बगैंचामा समरमा धेरै फूलहरु फुल्छन्। हाम्रो घर नजिकै ताल पनि छ.

प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् , Answer the question.

१. लाउरी कहाँ बस्छ? where does Lauri lives?

-

२. लाउरीको परिवारमा कति जना छन् ?How many people are in Lauri's family?

-

३. लाउरीको घर नजिकै के छ?What is near Lauri's house?

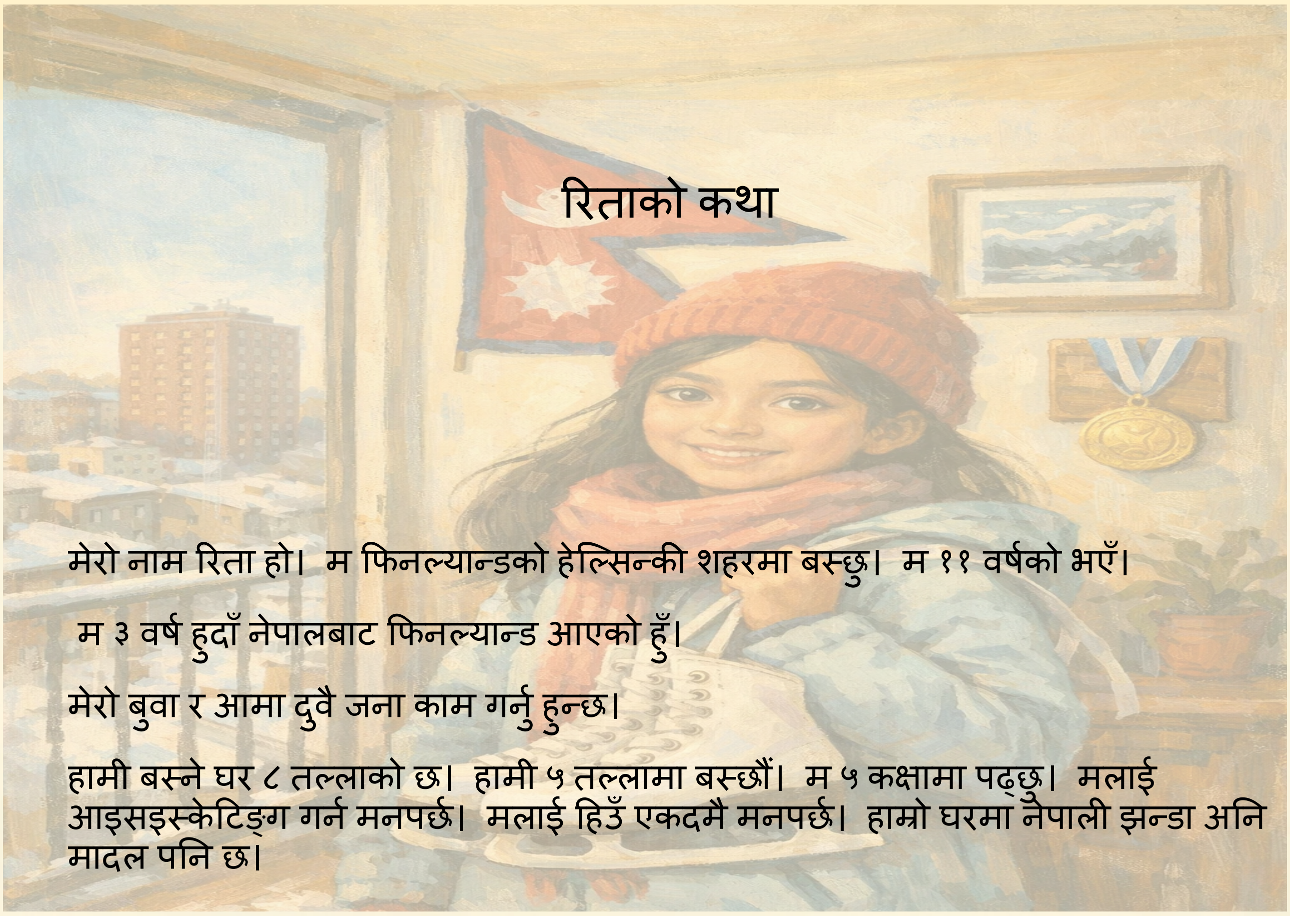

रिताको कथा

मेरो नाम रिता हो। म फिनल्यान्डको हेल्सिन्की शहरमा बस्छु। म ११ वर्षको भएँ।

म ३ वर्ष हुदाँ नेपालबाट फिनल्यान्ड आएको हुँ।

मेरो बुवा र आमा दुवै जना काम गर्नु हुन्छ।

हामी बस्ने घर ८ तल्लाको छ। हामी ५ तल्लामा बस्छौं। म ५ कक्षामा पढ्छु। मलाई आइसइस्केटिङ्ग गर्न मनपर्छ। मलाई हिउँ एकदमै मनपर्छ। हाम्रो घरमा नेपाली झन्डा अनि मादल पनि छ।

प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् , Answer the question,.

१. रिता कुन देशमा बस्छिन ? In which country does Rita live?

२. रिताको घरमा कुन देशको झन्डा छ? Which country's flag is in Rita's house?

-

३. रिताको बुवा आमा के गर्नुहुन्छ ? What do Rita's parents do?

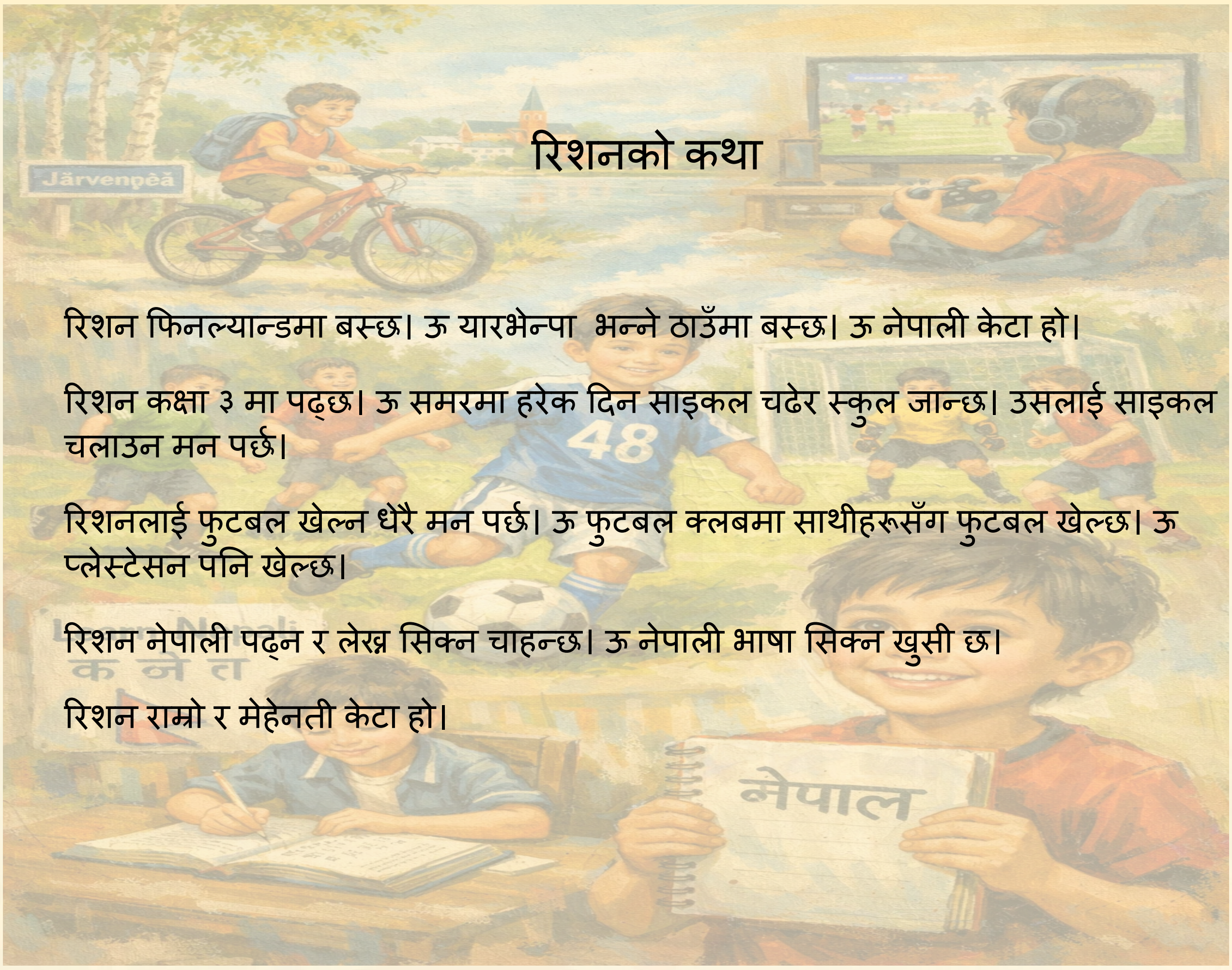

रिशनको कथा

रिशन फिनल्यान्डमा बस्छ। ऊ यारभेन्पा भन्ने ठाउँमा बस्छ। ऊ नेपाली केटा हो।

रिशन कक्षा ३ मा पढ्छ। ऊ समरमा हरेक दिन साइकल चढेर स्कुल जान्छ। उसलाई साइकल चलाउन मन पर्छ।

रिशनलाई फुटबल खेल्न धेरै मन पर्छ। ऊ फुटबल क्लबमा साथीहरूसँग फुटबल खेल्छ। ऊ प्लेस्टेसन पनि खेल्छ।

रिशन नेपाली पढ्न र लेख्न सिक्न चाहन्छ। ऊ नेपाली भाषा सिक्न खुसी छ।

रिशन राम्रो र मेहेनती केटा हो।

प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् , Answer the question,.

१. रिशन बस्ने ठाउँको नाम के हो ? What is the name of the place where Rishan lives?

-

२. रिशनलाइ के- के खेल्न मनपर्छ ? What does Rishan like to play?

-

३. रिशनलाइ कुन भाषा सिक्न मनपर्छ ? What language does Rishan like to learn?

-

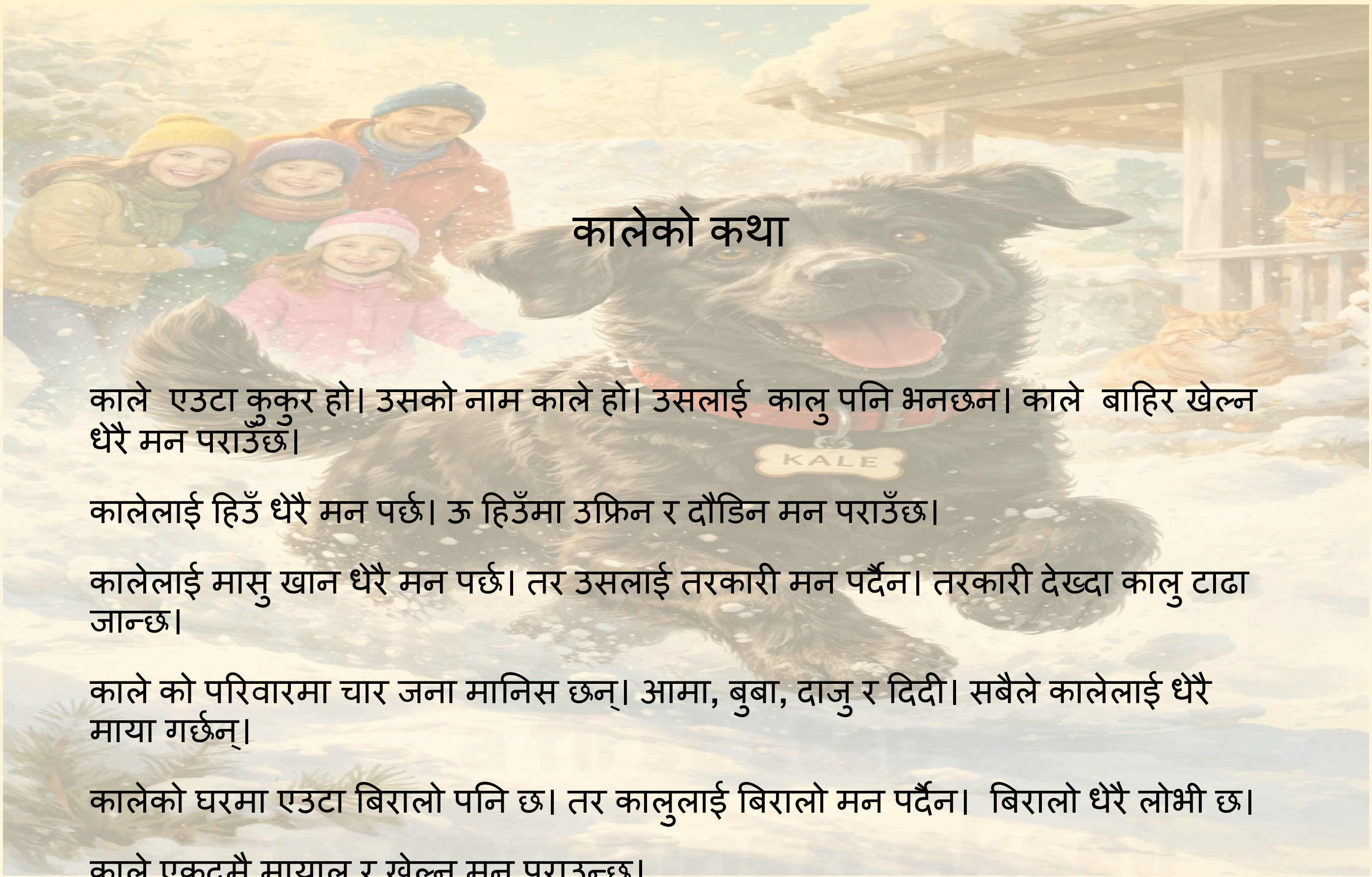

कालेको कथा

काले एउटा कुकुर हो। उसको नाम काले हो। उसलाई कालु पनि भनछ्न। काले बाहिर खेल्न धेरै मन पराउँछ।

कालेलाई हिउँ धेरै मन पर्छ। ऊ हिउँमा उफ्रिन र दौडिन मन पराउँछ।

कालेलाई मासु खान धेरै मन पर्छ। तर उसलाई तरकारी मन पर्दैन। तरकारी देख्दा कालु टाढा जान्छ।

काले को परिवारमा चार जना मानिस छन्। आमा, बुबा, दाजु र दिदी। सबैले कालेलाई धेरै माया गर्छन्।

कालेको घरमा एउटा बिरालो पनि छ। तर कालुलाई बिरालो मन पर्दैन। बिरालो धेरै लोभी छ।

काले एकदमै मायालु र खेल्न मन पराउन्छ।

प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् , Answer the question.

१. काले कुन जनावर हो ?Which animal is kale?

-

२. कालेलाई के के मनपर्छ ?What does Kale like?

-

३. कालेको घरमा कति ओटा बिरालो छ?How many cats are there in Kale's house?

-

४. कालेलाइ के के मनपर्दैन? What Kale doesn't like?

-

नेपाली राष्ट्रियगान। **Nepali national anthem.**

सयौं थुँगा फूलका हामी, एउटै माला नेपाली

सार्वभौम भई फैलिएका, मेची–महाकाली

प्रकृतिका कोटि–कोटि सम्पदाको आँचल

वीरहरूका रगतले, स्वतन्त्र र अटल

ज्ञानभूमि, शान्तिभूमि, तराई, पहाड, हिमाल

अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल

बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् विशाल

अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो, जय जय नेपाल